

-TURIM PADĖTI EUROPAI.-SAKO VANDENBERG

SUSIRINKS SPALIŲ 10 DIENĄ SENATO UŽSIENIO KOMITETAS

Siūlo sudaryti Amerikos korporaciją Europai
atstatyti, bankininkai remia Marshall planą

WASHINGTON, D. C., rugs. 30 d. — Privalome be atidėjimo teikti pagalbą Europai, jeigu norime išsaugoti žmogų laisvę visuomenės santvarkoje, — šiandien pareiškė senatorius Arthur Vandenberg, senato pirmininkas.

Senatorius Vandenberg tvirtina, kad jis, pildydamas prezidento Trumano pageidavimą, spalio 10 dienai sukvietė senato užsienio komiteto narius į posėdį. Vakar dienos pasikalbėjime prezidentas prašė sukvietėti senato ir atstovų rūmų komitetus dabartinei būklei aptarti.

Prezidentas siūlo komitetams sudaryti 580 milijonų dolerių fondą, kuris galėtų būti naudojamas skubiai reikalingai pašalpai. Europos pagalbai reikalingos žymiai didesnės sumos ir ilgalaikis planas, bet tuo tarpu reikia skirti sumas, reikalingas neatidėliotinai pašalpai.

Senatorius Vandenberg sako, kad užsienio komiteto jis negalėjo anksčiau sukvietėti, nes valstybės departamentas tikėtai apie spalio 1 dieną turės visas informacijas ir galės kongreso komitetams pasiūlyti konkretius planus.

Senato pirmininkas pareiškė, kad vadovybė privalo turėti pakankamai įtikinančių faktų, jeigu norima sušaukti specialią kongreso sesiją. Kol užsienio komitetas negaus tikslių žinių, kol iš Europos nesugrįš ten išvažiavusieji komitetų nariai, tai ir kalbos negali būti apie kongreso sušaukimą.

Washingtono sluoksnius šiandien nustebeino Chase Banko direktoriaus Aldridge pareiškimas apie užsieniams teikiamą paramą. Bankininkų suvažiavimui jis pasiūlė sudaryti USA Corporation for Reconstruction of Europe — J. A. V. korporaciją Europai atstatyti. Jis sako, kad parama Europai privalo būti duodama, bet tą paramą privalo administruoti pačių amerikiečių sudaryta korporacija.

Tuo tarpu prezidentas Trumanas tariasi su maisto reikalų žinovais ir patarėjais. Rytą Baltuose Rūmuose dar kartą susirinko kabineto maisto komitetas ir prezidento paskirtas piliečių komitetas. Sekretorius Harriman nori surasti būdą, kad Europai teikiama parama nepakenktų J. V. Valtstybių ūkiui.

6,000 PARTIZANŲ VERŽIASI PRIE J. A. V. VALDOMOS VOKIETIJOS

Ukrainiečių kariai veda kovą su čekų policija
ir kariuomene, jie artėja prie Vokietijos

HOF, Vokietija, rugs. 30 d. — Vokiečių policija gavo įsakymą siųsti prie sienos visus atsargoje esančius policininkus, kad galėtų sulaukyti prie sienos artėjančius 6,000 ukrainiečių.

Išaiškinta, kad ukrainiečių pasipriešinimo armija artėja prie amerikiečių valdomos Vokietijos.

Miestelyje už sirenos, kad policininkus vežą automobiliai galėtų pravažiuoti be jokių trukdymų.

UKRAINIEČIAI VEDA KOVĄ SU ČEKAIŠ

Patirta, kad organizuotas ukrainiečių dalinys vietomis buvo priverstas vesti kovą su čekų policija ir karo jėgomis.

Čekai atsiskė praleisti ukrainiečius per savo teritoriją, nori juos nuginkluoti, tuo tarpu Ukrainos karo vadovybė liepė ginklą nemesti, kol nebus pasiekta amerikiečių zona.

Ukrainiečiai vedė kovą prieš komunistus pačioje Ukrainoje ir rytų Lenkijoje.

40 UKRAINIEČIŲ JAU PASIEKĖ VOKIETIJĄ

Prieš porą savaičių 40 ukrainiečių kovotojų perėjo Čekoslovakiją ir pasiekė amerikiečių valdomą Vokietiją.

Iš ukrainiečių buvo atimti ginklai, visi yra padėti į stovyklą. Atvykusieji pasakoja, kad jiems teko vesti kovą prieš bolševikus per paskutinius šešeris metus.

Ukrainiečiams pavyko prasiūsti pro lenkų ir čekų policiją bei karo jėgas. Amerikos karo vadovybė neatiduos ukrainiečių sovietų valdžiai.

Kanada, Argentina — saugumoj taryboj

NEW YORK, N. Y., rugs. 30 d. — Jungtinių Tautų asamblėja šiandien išrinko Kanadą ir Argentiną du metų būti saugumo tarybos nariais.

Atkakli kova ėjo tarp Indijos, Ukrainos ir Čekoslovakijos. Pradžioje manyta, kad bus išrinkta Čekoslovakija, bet Sovietų Sąjunga parėmė Ukrainą. Pasirodė, kad čekų ministras išrinktas dėl pastangas nerinkti Čekoslovakijos. Saugumo taryboje čekai bus priversti aiškiai pasisakyti dėl sovietų politikos, tuo tarpu Manasarky to nenori.

INDIJA NORI PATEKTI SAUGUMO TARYBON

Antro balsavimo metu Čekoslovakija buvo išrinkta. Už Ukrainą buvo paduoti 29 balsai, o už Indiją—24.

Kad patektų saugumo tarybon — reikia gauti du trečdalius balsų. Rytą asamblėjai teks dar kartą balsuoti.

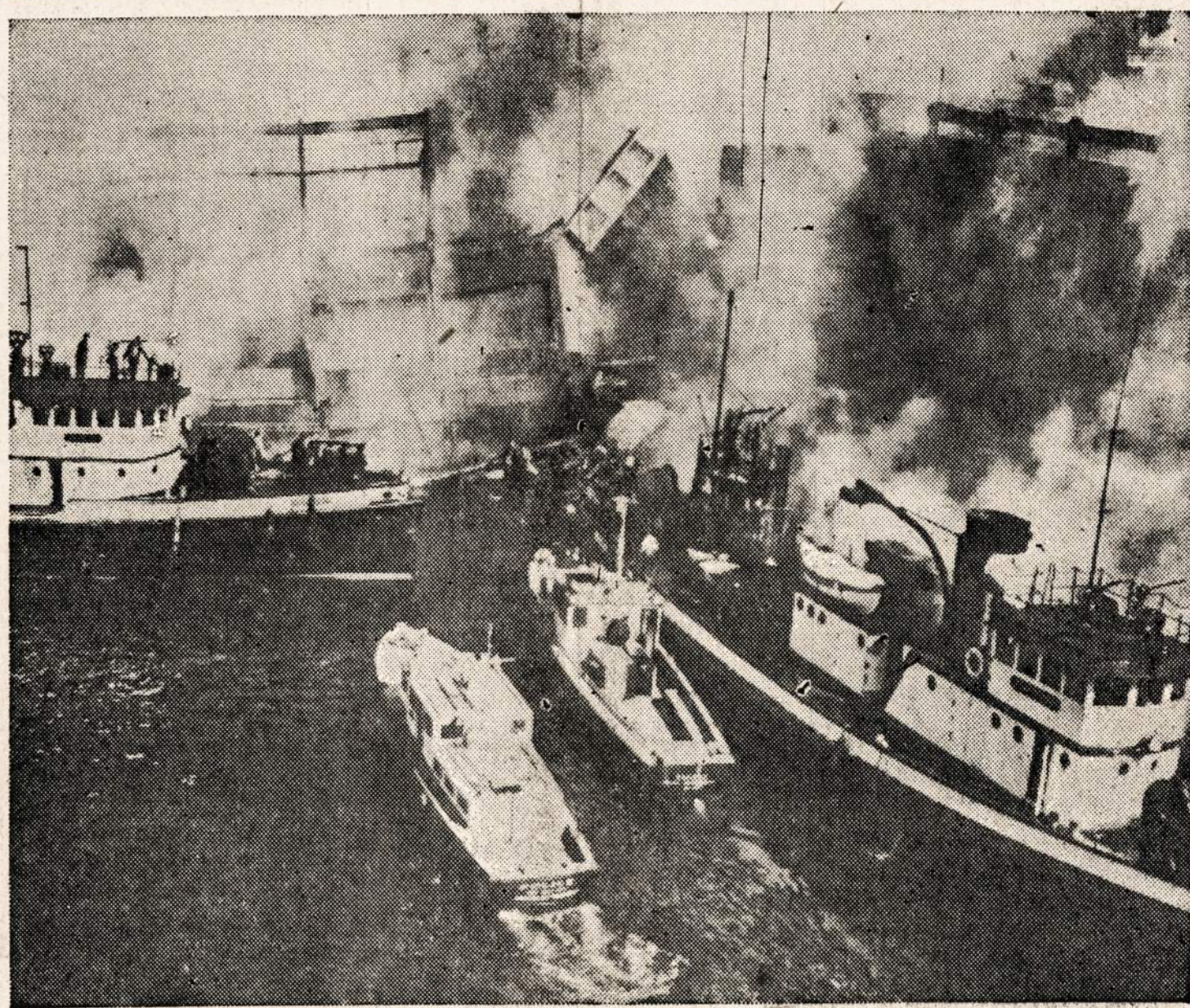
Lenkijos terminas saugumo taryboj baigiasi šių metų gruodžio 31 dieną.

—Pakistanas ir Yemen valstybė vakar buvo priimta į Jungtines Tautas. Dabar tarptautinėje organizacijoje bus 57 valstybės.

—Pakistano ir Yemen valstybės vakar buvo priimta į Jungtines Tautas. Dabar tarptautinėje organizacijoje bus 57 valstybės.

Truputį šiltesnis. Saulė teka — 5:46; leidžia — 5:35.

Gaisras New Yorko uoste

Grace Line Pier susmuko dėl gaisro. Apskaičiuojama, kad gaisras padarė už \$5,000,000. Tai buvo vienas didžiausių gaisrų Manhattan istorijoje; 50 gaisrininkų dėl dūmų neteko jėgų.

Norėjo nuversti diktatorių Trujillo

HAVANA, Kuba, rugs. 30 d. — 1,500 ginkluotų vyrų norėjo nuversti Dominikonų Respublikos diktatorių Trujillo, bet sąmokslas laiku išaiškintas, šiandien pareiškė pulk. Oscar Diaz, Kūbos kariuomenės teismo prokuroras.

Pulk Diaz tvirtina, kad tie patys asmenys, kurie ruošė perversmą Dominikonų Respublikoj, taip pat konspiravo ir prieš dabartinį Kūbos prezidentą Ramon Grau San Martiną.

DU LAIVAI, 11 LĖKTUVŲ NEKOVOJO

Kūbos laivynas sulaukė du sąmokslininkų laivų, kurie jau buvo beplaukią į Dominikonų vandenį. Kūbos aerodromuose sulaukta 11 lėktuvų, kurie turėjo bombarduoti strateginius Dominikonų Respublikos centrus.

Vienas sukilėlių laivas patys grįžo prie krantų, kai sąmokslininkai atsisakė klausyti sukilėlių vado.

Jiems buvo liepta šauti į Kūbos karo laivus, bet sukilėliai atsisakė tai daryti. Kūbos senatas pradėjo investigaciją.

Norėjo sustabdyti cukrų J.V. kariams

VERDUN, Prancūzija, rugsėjo 30 d. — Prancūzų valdžia, norėdama duoti darbo cukraus valykloms, pasižadėjo rafinuoti Vokietijoje esančiai J. V. kariuomenei cukrų.

Kai darbas buvo atliktas, tai vietos komunistai pradėjo ruošti demonstracijas. Jie kvieta vietos gyventojus neleisti išvežti "Prancūzijai reikalingo cukraus į Vokietiją." Parlamento narys Andre Savard ėjo demonstraciją prūsųkaję, bet gyventojai jo neskė.

Prancūzų valdžia sudėjo išvalyto cukraus maišus į sunkvežimius ir išvežė į Amerikos kariuomenės sandėlius Vokietijoje.

NELEIDO TITO AGENTAMS PAGROBTI KROATŲ FRATERNALES SAJUNGOS

Kroatų susivienijimas suskilo, valdžia sustabdė išmokėjimus, byla eina teiman

PITTSBURGH, Pa., rugs. 30 d. — Apraudo komisijonierius James F. Malone užšaldė visus Kroatų Fraterinės Sąjungos turtus ir sustabdė pinigų išmokėjimus. Valdžia pranešė organizacijos pirmininkui John D. Butkovich, sekretoriui Anton Derkos ir išdininkui Martin Krasich, kad nebūtų išmokėtas nei vienas čekis be valdžios leidimo.

Pasirodo, kad kroatų susivienijime jau per kelis metus ėjo kova tarp demokratinių jėgų ir komunistų, kurie pas juos vadinas "progresyviais". Dabartinis (Pittsburgho) seimas prasižėdė prieš dvi savaites, bet atstovai nesugebėjo padaryti nei vieno rimtesnio nutarimo. Tito šalininkai turėjo atstovų daugumą, išsirikto savo pirmininką ir norėjo pagrobti visą susivienijimą, bet organizacijos pirmininkas Butkovich, matydamas, kur visa tai vedė, uždarė seimą, liepdamas visiems išsiskirstyti.

GINČAI KILO MANDATŲ KOMISIJOJE

Kroatų susivienijimo seime ginčai kilo mandatų komisijoje. Komisija nenorėjo pripažinti mandato vieno atstovo, kuris atsisakė liudyti kongreso komitetui ir buvo už tai nubaustas. Vėliau komunistinė dauguma nutarė leisti šiam "atstovui" dalyvauti seime.

Per penkias dienas seime ėjo ginčai apie tai, kas privalo būti užrašyta į seimo protestą. Ginčai tęsėsi 11 dienų, kol priėjo prie skilimo.

[Rytojaus "Naujienose" tilps mūsų korespondento platus kroatų seimo aprašymas.]

NORĖJO PAGROBTI 17 MILIJONŲ DOLERIŲ

Seimą apleido 116 atstovų, bet "progresyviai" nesiskirstė. Jie išrinko naują valdybą ir rengėsi perimti 17 milijonų dolerių vertės turinčios organizacijos turtus.

"Progresyvi" valdyba nutarė kiekvienam delegatui išmokėti po 280 dolerius seimo išlaidų. Šis jų nutarimas priverstė apraudo atstovų įsikišti į visus susivienijimo reikalus.

"PROGRESYVIŲ" VALDYBA NETEISĖTA

Komisijonierius tuojau pradėjo tyrinėti visą reikalą. Jis įsakė sustabdyti visus išmokėjimus, kad būtų apsaugotas fraterinės organizacijos narių turtas.

Malone leido mokėti tik tai, legaliai rinkto pirmininko Butkovichui.

Maskvai rūpi Italijos kolonijos

LONDONAS, rugs. 30 d. — Sovietų valdžia sutiko dalyvauti konferencijoje, kurioje bus svarstomas Italijos kolonijų likimas, pašalinti britų užsienio ministerija.

Sovietų valdžia sutiko pasiųsti į konferenciją ministerio pavaduotoją, posėdžiai bus vedami tuo pačiu metu, kai Londone eis keturių ministerių konferencija.

Tuojuo po karo nutarta spręsti Italijos kolonijų likimą tik tai metams praėjus nuo Italijos taikos sutarties.

—J.A.V. ir Panama baigia pasitarimus naujai sutarčiai pasirašyti.

PIRMIEJI DEVENIENĖS ŽINGSNIAI SUGRIAUTOJE VOKIETIJOJE

Frankfurte Devenienė susitiko su buvusiu ministru Audėnu, laikraštininku Kutra

Alena Devenienė rašo iš Vokietijos

Ivažiavus į Vokietiją pirmoji mano sustojimo vieta buvo Hamburge. Kai išlipusi ėjau atsiimti bagažo, maniau, jog visi žmonės žvalgos į mane, lyg klausdami, ko aš atvykau čia žiūrėti į jų skurdą ir nelaimę.

Bagazas turėjo būti patikrintas. Bet po patikrinimo pastebėjau, kad viename lagamine visi jo paviršiuje buvę daiktai nuimti ir dingę. Atkreipiau į tai tikrinių valdininkų dėmesį. Jų tarpe kilo tiek išgąscio ir susijaudinimo, kad praėjo noras skystis. Pagaliau, jei būčiau skundusis, būtų tekę Hamburge pasilikti porą dienų, o pražuvę daiktai vistiek nebūtų atsiradę ir kabin, ar nebūtų dingę dar ir likusieji. Todėl nutariau važiuoti toliau sekančiu traukiniu. Bet laukti teko net 8 valandas. Turėjau kelių Hamburge gyvenančių lietuvių adresus ir daviau jiems telegramas, kad ateitų į stotį su manim pasimatyti, bet vėliau paaiškėjo, kad jie tas telegramas gavo tik po trijų dienų, kai buvau jau seniai išvykęs.

UŽ PUSĘ DOLERIO DIRBA ISTISĄ MĖNESĮ

Vokiškų markių neturėjau. Tad nešikui už bagažo pernešimą iš bagažinės į peroną daviau pusę sidabrinio dolerio.

Jis vėliau visą laiką sukinėjosi aplink ir, kai atėjo laikas lipti į traukinį, pasisiūlė daiktus sušnešti be atskiro atlyginimo.

Tik vėliau sužinojau, kad pusė dolerio yra to žmogaus visas mėnesinis atlyginimas. Tačiau tokių pinigų daugiau neturėjau ir todėl negalėjau nieko daugiau pradėti.

AMERIKIEČIŲ ATSTOVĖ LIKO BE PINIGŲ

Bet štai girdžiu dvi mergaitės praeidamos kalba lietuviškai. Užkalbinau jas.

Pasirodė abi esančios nuo Utenos. Tarp mūsų tuoj užsimezgė kalba ir jos man amerikonei nupirko markėmis artatos ir duonos, nes neturėdama markių jau visa para buvau nevalgiusi.

VOKIEČIŲ KELIONĖS VARGAI IR AMERIKIEČIŲ PATOGUMAI

Pagaliau, pastatė traukinį į Frankfurtą. Žmonės lipa į vagonus ne tik pro duris, bet ir pro langus. Stumdosi, šūkauja, sustoja ant laiptelių, ant vagonų sukabinimų ir taip važiuoja. Mane amerikietė išskyrė iš visų ir nuvedė į atskirą vagoną amerikiečiams, kur keliauau visiškai laisvai, kol neteko persėsti į kitą vagoną.

Gera buvo keliauti ir jausti patogumus, bet labai skaudu matyti kituose vagonuose alpančius senutes ir moteris su kūdikiais, kurie ilgas valandas keliauja stoti.

(Tęsinys 4-ame pusl.)

Vėliausios Naujienos

—Valstybės departamentas užtikrina Lenkijos valdžią, kad Vokietija nebus militarizuota ir Lenkijai ji nesudarys jokio pavojaus. Amerikiečiai du metus bandė susitarti su Maskva dėl Vokietijos ūkio, bet kai sovietai sulaužė Potsdamo sutartį, tai J. Valstybės priverstos imtis priemonių vokiečių ūkiui atstatyti, lenkams parašė Norman Armour.

—Jeigu gyventojai bendradarbiaus maisto taupymo programoj, tai valdžia nebus priversta imtis prievartos priemonių, vakar pareiškė darbo sekretorius Schwellenbach.

—Kai Višinskis pastebėjo, kad Ukraina gali būti neišrinkta į saugumo tarybą, tai jis pasiūlo prie pirmininko ir pirminės susirinkusiųs, kad reikia būtinai kreipti dėmesio į teritorialinį paskirstymą, slavų žmogus privalo būtinai įeiti į saugumo tarybą.

—Jungtinių Tautų asamblėja balsavo keturis kartus, bet nei Indija, nei Ukraina negavo dviejų trečdalių balsų daugumos, kad būtų saugumo tarybos narys. Ukraina surinko žymiai daugiau, negu Indija.

—Styles Bridges norėjo vykti Maskvon ir inspektuoti Amerikos ambasadą, bet sovietų valdžia neleido jam įvažiuoti į Rusiją.

LIETUVIŲ RĖTELIAI

ZIBURĖLIS SELPIA STUDENTUS TREMTINIUS

Pavasari susiorganizavęs ZIBURĖLIS tęsia savo darbą. Šios draugijos narių skaičius nedidelis, bet jie jau suteikė pagalbą tremtinėms studentams ir mokslą siekiantiems Lietuvos studentams.

ZIBURĖLIS jau pasiuntė lietuviams studentams pinigų ir maisto, o dabar ruošia ir draugų siuntinius. Kiekvienas ZIBURĖLIUI duotas centas eina tiesiai studentų šalpos reikavimams. Visų studentijos reikalų draugija negali patenkinti, bet josios nariai nori, kad kiekvienas mokslo siekiasis jaunuolis gautų vienokią ar kitokią paramą iš užjūrio brolių.

ZIBURĖLIO atstovai Europoje šiomis dienomis atsiuntė draugijos valdybai sekantį laišką, kurio turinys nereikalingas jokių komentarų:

Pfullingen, 47.8.19 d.
ZIBURĖLIUI
Draugijai pažangiams studentams šelpti,

CHICAGO 8, ILL.
Siunčiame pakvietimą No. 3, reikšdami nuosirdžią padėką Ži-

būrėliui ir visiems aukotojams, besirūpinantiems mūsų jauniosios kartos sveikata ir parama. Kuo toliau, tuo labiau vis blogėjant studentijos pragyvenimo sąlygoms, tenka visokiais būdais organizuoti jiems reikalingą paramą pinigais, rūbais ir maistu. Pradžią padarė ZIBURĖLIS. Mes tikimės, kad vis daugiau ir daugiau atsiras pažangiosios studentijos sunkia būkle besirūpinančių mūsų užjūrio tautiečių, kurie parems ZIBURĖLIO darbą ir pastangas ir mūsų pažangioji studentija gaus bent minimalinę taip labai reikalingą paramą.

Su savo 47.8.5 d. laišku pasiuntėme ZIBURĖLIUI Studentų varpininkų sąrašą No. 1, jau prieš tai tiesioginiai-betarpiai ZIBURĖLIUI pasiuntė savo sąrašą socialdemokratinę studentiją.

Vienų ir kitų vardu už iki šiol gautąją paramą tariame nuosirdžią lietuvišką padėką.

K. Bielinis
Br. Bačiulis.
Priedas: Pakvitavimas No. 3.

ATMINĖ VISUS

J. P. Kazakevičius, 4252 So. Campbell ave., šiomis dienomis prisitūkęs man tris pasto notas su prašymu pridurti vieną su-
tuoję \$10.00 Lietuvos Socialdemokratų Fondui; kitą \$10.00 Bendrajam Lietuvių Šalpos Fondui ir trečiąją \$5.00 Lietuvos Našlaičių Fondui. Nuosirdžiai dėkoju J. P. Kazakevičiui už gražias aukas, kurias išsiuntė jau pagal jo nurodymą.

Geraširdė Chicagietė Marcelė Tverijonas, veiki Suvalkiečių Draugijos Miesto Choro narė, irgi nepamiršta, kad nuolat reikia teikti pagalbą nuolat nukentėjusiems lietuviams, ypačiai vaikams-našlaičiams.

GAVAU LAISKĄ IS LIETUVOS

Laiškas, kaip ir paprastai pralindęs pro geležinę uždangą, labai sutrumpėjęs, parašytas ant išmatose surasto popiergalio. Rašo: Aš esu gyvas, taip ir mūsų artimieji gyvi.

Mano dėmės atkreipė į lietiško vokas. Vokas įdomus tuom, kad papuolęs įvairiais Lietuvos gražiais vaizdais. Viršutinėje voko dalyje vaizduojama upė ir moderniškas tiltas, paupiu bėga gražus vieškelis, o tolimoje matosi bažnyčia su dviem aukštais bokštais, ir gražus medžiūse paskendęs bažnytkaimis.

Kairėje voko pusėje stovi pasenęs kryžius, o dešinėje mergelė tikrai amerikoniškai pasirėdžiusi ir prisirinkusi glėbį gražių gėlių. Apatinė voko dalyje vaizduojamas gausingas derlius nupjautų javų.

Vienoje voko pusėje lietuviškom raidėm atspausa: Pažinkime Lietuvą, o kitoje pusėje antspaudas rusiškam raidėm, lietuviška tarme: Vilnius, Lit. CCP.

Tai Lietuvos vėpviniai sparnodami savo krūviniams sparnais, taikosi užmigdyti amerikiečius, papuošdami išlaikę pusę laiško. Lietuvos gražiais vaizdais, manydami, kad amerikiečiai jms ir patikės jų žulistikystėmis.

Albertas Užundėnis pagrižo.

Albertas Užundėnis tarnavo Dėdei Samui ir buvo skaudžiai sužeistas, apsvirtus sunkvežimiu, kada kareiviai buvo vėžami ir manevrų Kansas valstijoje. Albertas, pagulėjęs kelis mėnesius ligoninėje, pilnai pasveiko ir liko garbingai palaiduotas iš U. S. Armijos.

Tąja proga rengiamo dvy-

lų rengiamo dvy-

lų rengiamo dvy-

lų rengiamo dvy-

lų rengiamo dvy-

Katherine Scott, 16 metų Londono darbininko duklė, ištėkėjo už princą Major Abbasa, kurio metinės pajamos siekia \$328,000. Princas yra 23 metų amžiaus. Pralaidė "medaus mėnesį" Italijoje, jaunėji vyks į Indiją, kur apsigyvens tėvo palonijėje.

Hans Eisler, Hollywoodo dainų kompozitorius ir išgarsėjusio Maskvos agento Germano Eislerio brolis. Neamerikoniškos veiklos komitetas dabar tyrinėja jo atvykimo į Ameriką reikala. Dalykas tokis, kad Hans irgi yra nužiūrimas kaip komunistas.

SUSIVINIJIMAS CHICAGOJ PAGYVĖJO

SLA. 6-tosios apskritys konferencija, įvykusi rugsėjo 28 d. Slavų svetainėje, 1949 Wabansia ave., parodė, kad Chicago nariai yra sumanūs, darbštūs, vieningi ir pasiryžę stambiams darbams.

Susirinkimo vieta buvo nepaprastai graži ir patogė. Delegatų dalyvavo kelios dešimtys, kurie atstovavo netoli visų Chicago ir apylinkės kuopas. Northsidečių kuopos — 226 ir 313-toji po konferencijos draugingai juos pavaišino. Vaisių paruošimu išimtinai rūpinasi SLA. išdo globėjo Euphrosine Mikužiutė, svečiams patarnavo Emma Ascilaite ir ponė Aleksandra. Padėjo ir kelios kitos.

Konferencijoj dalyvavo Pildomosios Tarybos nariai — iždin. K. Gugis, daktaras-kvotėjas S. Biežis ir išdo globėja E. Mikužiutė, kurie pasakė atitinkamas kalbas.

Apskrities nutarė įgalinti Chicago gyvenančius Pild. Tarybos narius sudaryti komisiją iš 5 asmenų išdirbimui planų naujų narių gavimui.

Nutarta vienbalsiai kreiptis į Pild. Tarybą, kad ji patvirtintų būsimus rinkimus taip, kaip jie buvo prieš pereinantį seimą, kuris nutarė sujungti sekretoriaus ir iždininko urėdus

ŽEMAIČIŲ KULTŪROS KLUBO VEIKLA

Žemaičių Kultūros Klubas nei valandėlės nenustoją veikti. Šiandien jau turėjome vieną parengimą ir 2 piknikus. Kaip parengimas, taip ir piknikai gerai pasisekė. Be to, klubo iniciatyva buvo suorganizuotas Našlaičių Gelbėjimo Komitetas, prie kurio susispietė 9-ni klubai ir draugijos ir per trumpą laiką sukėlė apie \$2,000.

Rengia Jubiliejinį Parengimą

9-nių metų klubo gyvavimo proga yra rengiamas metinis vakaras spalio mėn. 12-tą d. Lietuvių Auditorijoje. Suvalkiečių Draugijos Choras perstas 3-jų veiksmų komediją "Moteryų Apgavikas". Bus juokų iki ašarų. Veikalas yra juokingas. Būkite visi.

Klubo Susirinkimas

Rugsėjo 17-tą d. įvyko klubo mėnesinis susirinkimas. Narių atsilankė daug. Prisirašė 2 nauji nariai. Išrinkti darbininkai sekančiam parengimui. Išklaušyti valdybos ir komisijų raportai, iš kurių paaiškėjo, kad viskas eina tvarkoj.

Beje, pranešta, kad sekančią vasarą yra paimtas Liepos daržas birželio 27 ir rugpjūčio 30-tą d. 1948 m. Nutarta jau dabar parengti Lietuvių Auditoriją klubo 10 metų gyvavimo jubiliejiniam va-

jau priminsiu, kad sekantis klubo susirinkimas įvyks spalio mėn. 15-tą d. Hollywood svetainėje.

Žemaičių Kultūros Klubo Pirmininkas — Steponas Narkis.

SUSIRINKIMAI

S. L. A. 36-tos KUOPOS MĖNESINIS susirinkimas įvyks trečiadienį, spalio 1 d., Chicago Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St., 7:30 val. vakare. Visi nariai kviečiami dalyvauti.

LIET. MOTERŲ BRIGHTON Parko Klubo susirinkimas įvyks ateinant ketvirtadienį, spalio 2 dieną, p.p. Burokų namuose, 4255 S. Rockwell st. Pradžią 7:30 val. vak. Narės prašoma susirinkti.

— S. Puniškienė.

NAUJIENŲ RUDENINIS DIDYSIS KONCERTAS
Lapkričio 9 d., 1947

A. PETKUS
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 0142
1410 South 50th Avenue
TELEFONAS TOWN HALL 2109
CICERO, ILLINOIS
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

LIUDĖSIO VALANDOJ
Saukite
MAŽEIKĀ & EVANS
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. PROspect 0099
3319 Lituania Ave. YARDS 1138-1139
Ties kurie gyvena kitose miesto dalyse gausime koplyčių arčiau jūsų namų

John F. Eudeikis
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDIAUSIA LAIDŲJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Ave.
Visi Tel. YARDS 1741-1742
4330-34 So. California Ave.
Telefonas LAFayette 0727
DYKAI KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE
Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto, W. G. E. S. 1390 k.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
NARIAI
Chicago Lietuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

P. J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED STREET 710 WEST 18th STREET
Telephone YARDS 1419

I. J. ZOLP
1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 0781

LACHAWICZ IR SŪNUS
TEL: VIRGINIA 6672 and 6673
2314 WEST 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVENUE Phone PULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 4908

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET TEL. SEELEY 5711

J. LIULEVICIUS
4348 SO. CALIFORNIA AVENUE Phone LAFAYETTE 3572

URBA
Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviams, Papuošimams.
GELININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAF. 5800 arba 5870

LOVEIKIS
Siunčiam Gėlės Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YARDS 7308

CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniais užtaisais ir Hollywood'o sviesomis. DARBAS garantuotas.
414 W. 63rd ST.
Tel. ENG. 5833-40

PRANEŠIMAI
BRIDGEPORT: — BALF 3-čio skyriaus sandėlis randasi 939 West 33rd St., Al. Budrio krautuvėje. Drabužiai, avalynė, maistas ir tt. ir pinigines aukos BALF intencijai primamos kasdien. Radus krautuvę uždaryta, aukas reikia įnešti per šonines duris. — VALDYBA.

BALF 6-tas skyrius prima drabužius maista bei knygas dėl lietuvių vargstančių Europoje sekančiose vietose: Kass Jewelry Store, 4216 Archer Ave. ir 4401 So. Mozart Street. Kas negalite atnešti, — pasaukite LAFayette 6817, o Mr. Kass paims jūsų auką. — K. Enecheris, pirm.

NORTH SIDE: — BALF 4-to Skyriaus sandėlis prima drabužius, ke- nuotą maistą, muilą ir avalynę kasdien nuo 4-los val. po pietų iki 8-los val. vakaro. Sandėlis — Sessler namas, 1641 Wabansia Ave.

Chicago's Draugijų Klūbų Valdybos 1947 Metams

UTENOS APSKRITIS DRAUGIŠKO KLŪBO VALDYBA 1947 METAMS: Joseph Judeika — pirmin., 1324 So. 48th Court, Cicero 50, Ill.; Antanas Jusas, pirm. pag., 2131 W. 24th St.; K. Kazlauskas — nut. rašt., 4528 S. Spaulding av.; Mrs. Adella Burba — fin. rašt., 6328 So. Eggleston Ave.; Mrs. Rose Litvinas — kontr. rašt., 4127 So. Maplewood Ave.; tel. Lafayette 3791; Alfonsas Masiulis — iždininkas, 3252 So. Halsted St., tel. Victory 7319; Antanas Valatkevičia — maršalka, 4723 S. Rockwell Street.

SUVALKIEČIŲ DRAUGIJOS VALDYBA 1947 METAMS: Pirm. Antanas Jusas, 2131 W. 24th St.; Vice pirm. P. T. Pulakis; Nut. rašt. Peter P. Kanutis, 5015 Quincy St., tel. Columbus 5270; Fin. rašt. J. Puniška, 2605 W. 43rd St., tel. Lafayette 9623; Kasierius Masiulis, 3252 So. Halsted St.; Kontr. rašt. Mrs. D. Wolka. Mitingai atatsibūna kas ketvirtą pirmadienį kiekvieno mėnesio Hollywood svet., 2417 W. 43 St.

ZEMAIČIŲ KULTŪROS KLŪBO VALDYBA 1947 METAMS: Steponas Narkis — pirm., 4353 So. Talmann Ave., tel. Virginia 1270; Mrs. Martha Masiulis — pirm. pagėb., 2252 S. Halsted St., tel. Victory 7319; K. Kazlauskas — nut. rašt., 4528 So. Spaulding Ave.; Paul J. Petraitis — turto rašt., 812 W. 33rd St., tel. Calumet 4191; Alfonsas Masiulis — ižd., 3252 South Halsted St., Victory 7319; Mrs. Rose Litvinas — iždo globėja, 4127 So. Maplewood Ave., tel. Lafayette 3791; Joseph Gražulis — maršalka, 4533 S. Fairfield Ave.; Steponas Narkis — korespondentas. Susirinkimai įvyksta kas trečią trečiadienį, kiekvieno mėnesio, 7:30 val. vakaro, Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St. Nariai primami nuo 15 iki 58 metų, vyrai ir moterys.

Always rely on this great rub for
CHEST COLDS
to relieve coughs — aching muscles
RUB ON **MUSTEROLE**

Salads sing
MADE WITH
THE ONE AND ONLY
Miracle Whip
Miracle Whip
KRAFT

Children's favorite!
VENEETA
FOR SNACKS-SANDWICHES
they love its rich, mild cheddar cheese flavor
NUTRITIOUS!
DIGESTIBLE AS MILK

Kanados Lietuvių Žinios

LIETUVIŲ VISUOMENĖS ŽINIAI

TORONTO, Ont. — Visiems Kanados lietuviams yra žinoma, kad oficialiai lietuviams įvairiose reikaluose tikrai nuosirdžiai padeda Generalinis Konsulas p. Grant-Suttie.

Tuo labiau ir arčiau jį išvija turėjo progos pažinti pastaraisiais metais, kai teko susidurti su atėmimu tremtyje esančių giminių bei pažįstamų.

Kiekvienam ir šiame reikale jis kuogeriausiai padėjo ir sąžiningai atliko darbą.

Kas svarbiausia mums lietuviams, kad p. Grant-Suttie nebūdamas lietuvis, tai širdingai pamėgo Lietuvą ir pamilo mūsų tautą. Su juo Kanados, o ypač Toronto lietuviai taip glaudžiai susigveno, kad nebėra nė vieno svarbesnio bei ypatingesnio įvykio, kur nedalyvautų ir gerbiamas Grant-Suttie.

Negalima nepaminti, kad p. Grant-Suttie kaip nuosekliai pažinęs lietuvių tautą, jos meną ir kultūrą, niekad nesitenkina vien tik atlikdamas savo pareigas kaip konsulas, bet labai dažnai atėjais stengiasi lietuvius išvesti į viešąją visuomenę ir perstatyti tautą kaip kultūringą, pavyzdinę ir garbingą tautą. Dabar niekad nebeapseina nei vienas viešas tautų reprezentavimas, kur nedalyvautų ir lietuviai, vis jo pastangomis.

Ir visiems gražiems pasitarimams lietuvių bei ėjimų kaip lietuvių konsulo pareigų sukanka šiemet dešimt metų. Ta proga torontiečiai gerb. Grant-Suttie rengiasi pasveikinti, surobdami jam pagerbimo vaišes, kurios įvyks 4 d. spalio mėn. lietuvių parapijos salėje.

Todėl pagerbimo komitetas maloniai kviečia visus lietuvius dalyvauti p. Grant-Suttie pager-

bimo vaišėse, kad bendrai galėtume atžymėti jo dešimt metų darbuotę mūsų tautos vardo kėlime svetimtaučių tarpe ir mūsų pačių reikaluose.

Pagerbimo vaišės prasidės 7:30 val. vakaro. Bilietų galima bus gauti ir prie durų tik labai apribotam skaičiui, nes jau nemažai jų yra įsigiję iš anksto.

Kviečia Pagerbimo Komitetas

Torontiečių aukos ALT Centro Ižde

Mr. A. Čirūnas atsinuntė į Amerikos Lietuvių Tarybos Centro Iždą 78 dolerius, surinktus Kanados lietuvių tarpe. Tai yra pradėto ir dar nebaigto vaizaus pinigai.

Čirūnas nusistatė apeiti visus pažįstamus lietuvius, kad galėtų iš jų išrinkti Lietuvos gelbėjimo darbams reikalingus pinigus. Tai yra sunkus darbas, reikalaujantis iš vieno namo į kitą ir dažnai tenka daug aiškinti. Jam teko ir gana toli važinėti, kol pasiekė tolokai nuklydusius lietuvius.

Tiktai didelėmis pastangomis pajėgėsimė rimtai pagalbėti mūsų broliams išsilaisvinti nuo okupantų. Mr. Čirūnas tatau su-
pranta. M.

Vakaras Kanados miškuose

Toli už miškų nakties poilsui leidžiasi saulė. Paraudę dangaus kraštai atsispindi ramioje ežero paviršiuje. Ant kranto stovintieji maži nameliai puikiai derinasi prie šios aplinkumos.

Dar visai neseniai, kaip tūkstančiais mylių skaičiavome savo atvykimo kelią, ir vieną vakarą, taip pat, saulei gėstant, išlipome nežinomoj mažoj sto-

telėj ir pavargę atžygiavome į šių tolimų miškų gilumą.

Lyg sapnas už vandenynų paliko sugriauti miestai, alkani ir išblyškę žmonių veidai, neramios ir baimės pilnos valandos.

Čia taip ramu: lyg tėvynėje puikiais vasaros vakarais, kur rymo prie kelio pasvirę berželiai, kur mišlynas, kaip lino žiedas Lietuvos dangus.

—
Trijų dešimčių lietuvių būrelis, po dienos darbo miške, susėdę ant laiptų, tartum tėviškę ant prieklėčio užtraukia:

Nurimk, sesut, ašara raudoti, Nušluostyk ašaras gailias... Praeis skausmų laikai kraujuoti, Gyvensim mes dienas laisvas.

Toli, toli nuaidi lietuviškos dainos aidas. Seni miškai, tartum atkurti prašo jiems nesuprantamą dainą...

Padainavus, kad nuotaika pakiltų, patys sau plojame ir kartojame kitą. Nes kitų gyventojų, išskyrus miške meškas, šioje aplinkumoje nėra.

—Na, Adomėnai, atsinešk akordeoną, užgrok ką linksmesnio, gana liūdėti visą amžių! Ką nors iš "Pupų Dėdės" pastogės. Ei, Lietuvos jaunime! — šaukia draugai.

Daug nesigriešinęs Adomėnas išsineša traukdamas bosu: "Žengiau į gyvenimą, kai į seklyčią, o tas gyvenimas tartum tyčia... — Ir traukia, net dumplės plyšta. Tai bent muzikantas — giera jo draugai.

—Dar vieng, tik iš meilės pašaukio, juk Vytas šiandien laisvą gavo iš kanadietės lietuvių, gal geriau jam bus ant širdies.

—Man ir taip gera. Norėtum ir tu gauti, bet negavai... bet gražiai rašo, — į draugą tardamas Vytas pats šyptelė.

—Žinome, žinome, — atsiliepia kiti. — Tos merginos daugiau mums galėtų parašyti, gal nežino kas mes tokie esame.

—
Sutemos jau apgaubė mišką ir ežerą. Daina ir pasikalbėjimai apilo. Greit bus devynios valandos vakaro. Ryt vėl laukia sunkus darbas. Po to, vėl tokia pat vienoda ir nieko naujesnio nežadanti diena.

J. Nevardauskas
Longlac, Ont., 18.9.47.

Tillsonburg, Ont.

Tillsonburgo apylinkės lietuvių susilaukė šeimos, kuri atvažiavo iš Vokietijos prieš keletą savaičių ir laiku tabako skynimo dirbo pas p. J. Mikėną. Baigiantis darbai išleistuvėms, iškėlus sumanytą p. Iz. Liutkevičienę, susirinko gražus būrelis lietuvių iš Tillsonburgo apylinkės susipažinti su nauja šeima ir priduoti drąsos žengti pirmyn ir darbuotis drąsiai ir laisvai šioje šalyje. Visiems žinoma, kiek vargo ir baimės teko praleisti Vokietijoje palikus tėvynę.

J. Liutkevičienė pristatė p. p. A. Slivinskų šeimą susirinkusiems, parinktos aukos ir akimirkniui buvo suaukota net 176 doleriai ir įteikti p. p. Slivinskiams gyvenimo pradžia. Jie širdingai dėkojo už aukas pareikšdami: "Rodos, lyg antros mūsų vestuvės ir jaučiamės kaip namie tarpe savųjų."

Svečių buvo iš Simcal, Ont., Kitchener, Ont., ir Port Dalhouse.

Darbai pasibaigus p. p. Slivinski grįžta pas savo gėrai išsėdusę ir švogerį p. Radzevičius į Port Dalhouse, kurių pastangomis atvažiavo į šią šalį ir žada toliau padėti gyventi apipirkdami tabako ūkį, nes tabako auginimas labai jiems patiko.

Bravo, tillsonburgiečiai, už vieningumą ir širdingą sutikimą naujos šeimos. Būtų malonu girdėti, kad jūsų pavyzdį pasektų ir kitos apylinkės.

—R. A.

SKAITYKIT IR KITUS
RAGINKITE
SKAITYTI
"NAUJENAS"

Charles Luckman, Lever Brothers įmonės vedėjas, kurį prezidentas Trumanas paskyrė naujai sukuriamam Piličių maisto komiteto viršininku.

Skaitytųjų Balsai

Kur sendvičiai komunistams paruošiami

(Tėsinys)

Statybos darbas Magadane

Pradžioje nebuvo nustatytų darbo valandų. Vergai turėjo dirbti kol pajėgė ant kojų stovėti. Vėliau įvesta dešimties valandų darbo diena, bet tuo reikalu išimtis padaryta. Darbas buvo duodamas kalinių grupėms akordinis: nepadirbs darbo numatyto laiku, reikiama, turės dirbti tol, kol padirbs. Nustatytos darbo valandos pasirodė tik tyčiojimasi iš vergų.

Šaltame, veriančiame kūną vandeny šimtai ir tūkstančiai vergų trisdeš, prielauką statydami.

Kiti šimtai ir tūkstančiai skaldė uolą, kirsdami kelius ir takus į prielauką. Dar kiti statė dirbtuves laivams taisyti, tartokus, elektros įmonę, administracijos trobesius, viršininkams, sargams, specialistams namus ir šūnims būdas, rovi medžius ir dirbo šimtus kitokių darbų. Juk planai numatė visą naują miestą. Ir visas darbas dirbta plikomis rankomis su paprasčiausiais įnagiais, nes darba dirbo ne amerikoniškai ar angliškai mekanikškai, bet Sovietų Rusijos vergai.

Trobesiai sovietų pareigūnams ir viršiloms gyventi ir net šūnims būdos statyta apsaugos nuo šalčių mintimi: dviem sienomis, su samanomis tarp sienų.

Vergai vis laikyta atvirame ore, ba kitas darbas buvo opesnis, valstybės požūriu svarbesnis. Vergai tik iš šakų susistatė pasiūres, kurios, spigilams nukritus, neapsaugojo jų nuo lietaus, nė nuo vėjo.

Sugrįžę iš darbo, jie susikurdavo laužus ir prie ugnies mēgindavo išdžiovinti savo skarmalus. Bet ilgai nebuvo laiko ir džiovinti paliovė. Parėję iš darbo, užkandę ką gavo, jie krisdavo į savo guolį, kaip negyvi, iki kito rytmečio.

Šitokioj aplinkoj Magadano stovyklą ištiko pirmoji tragedija: epidemija paplito. Žmonės mirė.

Pareigūnai išsigando. Pasirodė, kad daktarų neužtenka, o dar didesnis trukumas gyduolių. Ne vergam buvo reikalingi daktarai ir gyduolės, epidemija persimetė į administracinį aparatą — štai kas išgąsdino vergų prižiūrėtojus.

Tai gi vėlai rudenio pradėta statyti ir vergams barakai. Pastatyta jie iš vienos eilės lentų, su plyšiais ir skylėmis. Vergai stengėsi jos samanomomis užkaišyti, bet tai buvo kasdieninis nepaliaujamas darbas, nes vėjas, ciniškais pastyčiodamas iš jų pastangų, vis užkamšas išdraskydavo.

Maistas

Ką gavo valgyti šitokioje darbe ir šitokioj aplinkoj vergai? Gi duonos, kiek džiovintos žuvies, kai kada — tik kai kada — karštos sriubos ir porą kartų dienų po puoduką karšto vandens. Ir tokios racijos niekuomet neužteko prikimšti skilvį pilnai.

Kokio maisto gavo kiti gyvūnai?

Štai šuns. Jiems duota po svarą žalios mėsos kasdien, pieno ir kitokio maisto, kurio net pati sargyba neragaudavo. Mat, šūnys buvo ištikimieji Stalino tarnai.

Atmenate, kuriems teko Rusijoje gyventi, seną rusų aimaną. Kai jau žmogui pradėdavo nesisėkti, kai atrodėdavo viskas vėjų išnešota, tai jis sušukdavo: eč, sobačje že mojo sčastje! — ir šuniška gi mano laimė. Magadano stovykloj 1932 metais, o ir šiandien visoj Kolyma ir Dalstroj srity ne vienas vergas šuns laime nesiskundžia, jie šunims pavydi.

Dideli pilkieji šūnys

Kaliniai Magadano ir Kolyma srities stovyklose sukūrė dainą: kaip jie bėgo į laisvę, kaip juos pagavo dideli pilkieji šūnys. Dainą greitai pasisavino vergų sargyba ir versdavo kalinius ją dainuoti. Vadinasi, pamoka, kad jūs neturite jokių šansų pabėgti.

Stalino šūnys, tenka pripažinti, buvo puikiai išdrėnuoti. Jie nepuldavo geras civilias drabužiais pasidėžiusių žmonių. Jie nepuldavo uniformuotų sargų ir pareigūnų. Bet nudrįsęs, skarmalais apsidengęs žmogus šunis įvardavo tiesiog į pasiutimą. — X.

(Bus daugiau)

PAIEŠKOJIMAS

Leopoldas Visockas ieško savo tetos (motinos sesers) Salimejos Šatkus-Bubenaitės, kuri 1939 m. gyveno Paterson, N. J., tetos (irgi motinos sesers) Martos Bubenaitės, dėdės Juozo Bubeno (motinos brolio) ir Vaclovo Visocko (tėvo brolio).

Paieškomieji arba žinantieji ką nors apie juos rašykite man: Leopoldas Visockas, Hanau/M. Hessen, Lambostr. 84 Lithuanian DP Camp, Germany — U S Zone.

DUODAME PASKOLAS UŽ ŽEMIAUSI NUOSIMT.

Didžiausia ir stipriausia finansinė įstaiga teikia taupytams ekstra apsaugą.

Turtas 18 milijonų dolerių.

Atsargos fondas virš \$1,600,000.00

STANDARD FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION of CHICAGO

JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.

4192 Archer Avenue • Virginia 1141

WINKLER FULLY AUTOMATIC STOKERS

Neužmirint koki namą jus šildote, Winkler atsauks jums pinigų ir paprasto totemus... sutelsis jums žemą kainą ir automatišką šildymą. Tik šis stokeris turi žinomą Winkler FILNAT AUTOMATISKĄ TRANSMISIJA—EKSTRA JĖGĄ, kuri užtikrina gerą patarnavimą—dykai operavimą, ilgą amžių. Pamatykite Winkler demonstrant pirm pirkimo.

DYKAI APSILDYMO APŽIURĖJIMAS

Filmas pasirinkimas Hopper ir Self-feed stokerių dėl namų, apartamentų, komercinių ir industrinių pastatų.

Dėi KATADŽIŲ WINKLER STOKERIAI—\$179 O. F. B. ir aukščiau

Atvykite arba telefonuokite dėl INFORMACIJŲ—

LAFAYETTE 3138

ARCHER STOKER SALES CO.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

4101 ARCHER AVE. 8:30 A. M. iki 12 Dienes

Laiškas iš Lietuvos

Laišką gavo p. Elena Bertcher, 3222 So. Wallace street, Chicago 16, Ill.

Miela Elena!

Labai dėkoju už du siuntinius — už drabužių ir maisto siuntinius.

Kas tik buvo, viską gavau.

Aš visai nedaug turiu sveikatos, todėl nežinau kas reikia toliau daryti.

Prašau atsiųsti daug laiškų, nes kai gaunu Jūsų laiškus, tai man atrodo lyg Jūs pas mane ateinate.

Jei gali, atsiųsk dar maisto siuntinių. Laukiu tavo daug laiškų. — Ursulė.

P.S. Dar kartą dėkoju už visas dovanas, kurias gavau, už visus drabužėlius, ir šiltuosius ir kitus. Už Jūsų šilumą ir būsiu amžinai dėkinga. Jei dar galėtum, labai norėčiau gauti maisto, o drabužių, manau, gal ir užteks mano amželiui.

Silpna esu, nežinau kiek begyvensiu. Bet kol krutu, norėčiau gauti kokias pantapiėles, batelius. Labai blogai gyvenu; viena, kaip paukštėlis benamis. Gal reikės važiuoti prieglaudon.

Kažin ar bėra gyva Jūsų pusėsėserė Onelė? Parašykite man.

Muito man nereikėjo mokėti. Labai ačiu už visų Jūsų gerą širdį.

Pasileiku laukdama Jūsų laiško.

Malonysis Tautiet!

Mano specialybė: laikrodžių, rašomų mašinėlių, foto aparatų, siuvamų mašinų ir kit. panašių dalykų taisymas. Savo darbu turiu visus nuosavus įrankius. Esu 33 m. amžiaus, sveikas vyras ir visiškai vienas. Mano šeima bolševikai Lietuvoj sunaikino.

Padėk man persikelti į JAV. Aš ne tik gražiusi padarytas dėl manęs išlaidas, bet ir savo darbu padėsiu tam, kas mane paasiims.

Mano adresas: Leopoldas Visockas Hanau/M. — Hessen Lambostr. 84 Lithuanian DP Camp Germany — U S Zone.

MES TURIME NAUJĄ IŠRADIMĄ

Jūsų furkautį galime padaryti kaip naują. Mes jį perdirbsime ir pritaikysime 100 procentams. Mūsų darbas, pritaikymas ir kaina teisinga. Mes priimsime jūsų seną furkautį ir mainais arba mokėsime cash. Dabar mums ir jums kaštuos mažiau, kol šalčiai užės. Ateikite ir pasižiūrėkite mūsų naujų furkautių, didelį, kailei, kais apsiuvinėtų auksinių kautų ir naujų rudeninių dresų teisingomis kainomis.

FASHION FUR SHOP 3305 SO. HALSTED STREET TEL. YARDS 0014

AMŽINAI ATMINČIAI DUOKIT FOTOGRAFIJĄ

Petrik-Walters STUDIO

MOSŲ SPECIALYBĖ—VEDYBŲ IR KODIKŲ PAVEIKSLAI

Specialiai nupigintos kainos

DEKOJAMA UŽ JŲSŲ SAUNIA PAMARĄ

2640 W. 63rd Street

Dėl susitarimo šaukite REPublic 1157

ST. LOUIS BATH HOUSE CORP.

Russian, Tub Bath & Swimming Pool ELECTRIC MESSAGES

Viskas permodeliuota, švaru. Geriausia vieta jūsų sveikatai. Moterų diena trečiadienį. Puikus patarnavimas. Vyrams 6 dienos: Pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį, penktadienį, šeštadienį ir sekmadienį. Visokie užkandžiai.

3516 W. Roosevelt Rd.

CHICAGO 24, ILL. SACramento 9204

CHRONIŠKA NESVEIKATA

TOKIA KAIP: ARTERIJOS REUMATIZMAS STOVIS KEPENU IR ŽARNŲ STOVIS KITOS CHRONIŠKOS LIGOS.

Atsilieps į natūralius gydymo metodus, kai priežastys bus pašalintos.

NUODUGNA EGZAMINACIJA • X-RAY-PHYSIO-THERAPY • COLONIC IRRIGATION ir GYDYMAS su ELEKTRA.

DR. WYLIE D. McCLEERY

D. C. D. N. 2044 W. 35th St.

LAFAYETTE 2313

PASIKLAUSYKITE VISŲ MEGIAMIAUSIUS

BUDRIKO RADIO PROGRAMUS

Sekmad. WCFL Stoties—9:30 v. vak.

Ketvirtad. WHFC Stoties—7:00 v. v.

Budriko Krautuvėje visuomet rasite geriausios kokybės RAKANDUS, RADIOS ir JEWELRY, prieinamiausiomis kainomis ir visuomet m a n a g ū patarnavimą

Atsilankykite.

VISI DEPARTAMENTAI PATALPINTI VIENAME BALTAME NAME

Krautuvė atdara kiekvieną dieną. Vasaros metu atdara vakarais Pirmadienį ir Ketvirtadienį iki 9 v. v.

Jos F. Budrik, Inc.

3241 So. Halsted Street

CHICAGO 8, ILL.

Tel. Calumet 7237

Garsinkitės "N-nose"

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Telephone CANal 8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:	
\$6.00 per year in Canada	
\$6.00 per year outside of Chicago	
\$8.00 per year in Chicago	
4c per copy.	
Užsakymo kaina:	
Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išsiuntinėtojus:	
Vieną mėnesiui	4c
Savaitėi	18c
Mėnesiui	75c
Jungtinės Valstybės, ne Chicago:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Užsienioose:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Naujienuos eina kasdien išskiriant sekmdienius. Leidžia Naujienu Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Telefonas CANal 8500	
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

Rusija Neatšaukia Šmeižtų

JAV ambasadorius Maskvoje, gen. leit. Walter Be-
dell Smith, pareiškė aštrų protestą sovietų valdžiai dėl
šmeižto sovietų spaudoje prieš prezidentą Trumaną. Mas-
kvos laikraštyje „Literaturnaja Gazeta“ buvo įdėtas 11
puslapių straipsnis, kuris kaltina Jungtinių Valstybių
prezidentą siekiant „pasaulio dominavimo su Wall Street
pagalba“ ir priklaioja p. Trumanui stengimąsi įgyti
„Miuncheno kapralo liaurus.“

Visi laikraščiai sovietų Rusijos yra griežtai kontro-
liuojami ir cenzūruojami valdžios. Kiekvieną laikraščio
redaktorių skiria valdžia. Joks raštas negali sovietų
spau doje pasirodyti, neperėjęs per cenzūros kostuvą.
Svarbesniais klausimais, ypač tais, kurie liečia užsienų
politiką, sovietų valdžia duoda instrukcijas laikraščiams,
kas ir kaip turi būti rašoma. Tai yra visam pasauliui
žinomi faktai.

Todėl negali būti jokio ginčo, kad už tą šlykštų „Li-
teratūros Laikraščio“ straipsnį, po kuriuo pasirašė koks
ten Garbatov, atsako sovietų valdžia. Jeigu laikraštį leis-
tų privatus asmuo arba nepriklausanti nuo valdžios or-
ganizacija, būtų kas kita.

Tačiau užsienio reikalų ministeris Molotovas amba-
sadorius Smith'o protestą atmetė, pareiškdamas, kad
sovietų valdžia negalinti imti atsakomybės už visus laik-
raščių straipsnius. Pasakęs šita aiškią melą JAV amba-
sadoriui, sovietų ministeris, toliau, puolė Amerikos spau-
dą, kuri, girdi, deda kasdien šmeižiančius raštus apie so-
vietus ir kurstanti neapykantą tarpe tautų.

Šitie Molotovo plepalai neturi nieko bendro su rei-
kalu, kurį savo notoje išklė JAV ambasadorius. Gen.
Smith protestavo dėl sovietų valdžios kontroliuojamo
laikraščio šmeižtų ir įžeidimų prieš Amerikos presiden-
tą. Jeigu Molotovas atsako juos atšaukti ir atsiprašyti,
tai reiškia, kad sovietų valdžia pritaria Jungtinių Vals-
tybių prezidento purvinimui ir užgauliojimui.

Amerikos valdžia ir žmonės dabar žinos, su kuo jie
turi reikalą, ir turės padaryti iš to atitinkamas išvadas.

Amerikos Sistema

Vienos didžiausiųjų pasaulyje pramonės organiza-
cijų galva, Henry Ford II, skaitlinėmis parodė, koks mil-
žiniškas skirtumas yra tarpe darbo, našumo ir atlygini-
mo už darbą šioje šalyje ir sovietų Rusijoje. Vidutiniš-
kai uždirbęs pramonės darbininkas Rusijoje gali savo
savaitės algą nusipirkti 8 svarus jautienos, o Amerikos
darbininkas uždirba per savaitę tiek, kad gali nusipirkti
80 svarų. Savaitinės ruso algos užtenka užmokėti tik už
15.2 kvortų pieno, o amerikonas savo vienos savaitės už-
darbiu gali įgyti 276 kvortus.

Viename St. Louis mieste, sako Fordas, yra daugiau
automobilių, nei visoje Sovietų Sąjungoje. Michigano val-
stija turi daugiau cemento ir asfalto kelių, kaip Rusija
ir jos provincijos.

Iš ko toks milžiniškas skirtumas?

Fordo įmonių kūrėjo anūkas ir pavidėtojas mano,
kad pramonės klestėjimas priklauso nuo politinės siste-
mos, kurioje pramonė vystosi. Pramonė sovietų šalyje ne-
gali susilgynti su Amerikos pramonė dėl to, kad komu-
nizmas Rusijoje slopina žmogaus laisvę ir neduoda jam
progos pasiekti ką nors geresnio.

„Žmogui reikia turėti progų. Viltis be progų
tai tuščias maišas. Mūsų progų šalyje žmogui yra
suteikta galimybė daryti ką nors, kad jo svajonės
įsikūnytų...“

Tvirtai įsitikinęs, kad Amerikos sistema yra „geriau-
sia pasaulyje“, Henry Ford II geidžia, kad ir kitos šalys
stengtųsi sudaryti pas save tokią pat palankią žmogaus
dvasios augimui „atmosferą“; tada pasaulio atstatymo
uždavinys būtų kur kas lengvesnis.

Fordo kalboje tačiau paliko neįvertinti kai kurie da-
lykai, turėję nemažą įtakos į Amerikos biznio vystymą-
si. Dvejus su viršum metus Jungtinės Valstybės gyveno
taikoje ir gamino karo pabūklus kitoms kariaujančioms
šalims, tuo tarpu kai Francūzija, Anglija, Belgija ir t.t.
jau buvo karo liepsnoje. Amerika tada buvo, anot velio-
nio Roosevelt, „demokratijų arsenalas.“ Šitą vaidmenį ji
galėjo vaidinti ir po to, kada ji stojo į karą, nes priešas
į jos žemę neįsiveržė, jos miestų ir dirbtuvių nebombar-
davo.

Ar Jungtinės Valstybės šiandien būtų tokios tvirtos

ekonomiškai ir finansiškai, kaip kad jos yra dabar, jei-
gu joms būtų tekę išgyventi tas baisenybes, kurias paty-
rė Europos šalys?

Amerika galėjo ramiai ginkluotis ir mobilizuoti sa-
vo pramonės jėgas tuo metu, kada Francūziją trempė na-
cių pulkai, kada Anglijoje degė miestai ir bombų išdras-
kytomis, aptemintomis gatvėmis vos-nevos paslinkda-
vo žmonės ir vežimai. O iš kur atsirado lėšų tam Ameri-
kos pramonės jėgų mobilizavimui? Ar ne valdžia jas pa-
rūpino? Ar šimtas su viršum bilionų dolerių, kuriuos su-
klė JAV valdžia ir sudėjo į pramonės įmones, neprisi-
dėjo prie Amerikos gamybos jėgų išvystymo?

Fordas, paveldėjęs iš savo tėvuko milžiniškus tur-
tus, apie tai tyli. Tyli įsiai taip pat apie 1929 metų kra-
chą ir atėjusią po jo pasibaisėtina depresiją, kurios metu
14 ar 16 milijonų darbininkų buvo netekę darbo, o di-
dieji bankininkai ir pramonininkai šokdavo iš savo aukš-
tų trobų, desperaciškai nusisukdami sprandus. Kas tada
Amerikos biznį išgelbėjo, ar ne valdžia?

Laisvė ir proga (pasipelnyti) pasirodo, anaip tol dar
nėra visa, ko reikia, kad krašto ekonomija klestėtų. Be
valdžios pagalbos ir paramos ir kartais tiesiog negali ap-
seiti.

Tiesą sako Fordas, kad rusiška priespaudos ir žmo-
gaus pavergimo sistema neleidžia pramonei tarpti. Dar
labiau, gal būtų, Rusijos pažangą slopina valdžios saua-
liavimas, t. y. teisėto pastovumo stoka, nes kaip gali pra-
monės vedėjai planuoti ateitį, jeigu nė vienas jų nėra
tikras, ar nakties metu žvalgybos agentas neišstieps jo
iš lovos ir neišves tenai, iš kur tik retas gyvas žmogus
tesugrįžta? Kol tas despotizmas Rusijoje viešpataus, tol
ji iš vargo ir skurdo neišsikapanos.

Bet tarp amerikoniškos sistemos, kur kiekviena biz-
nio korporacija daro kas jai patinka, ir rusiško „komu-
nizmo“, kur visi žmonės yra vergai, yra milžiniškas tarp-
as. Pasigyrimais ir užgauliojančiomis kitas tautas fra-
zėmis jo neužpildysi. Europa šiandien ieško kelio tarp ši-
tų dviejų kraštutinių. Ji žino tai, apie ką multi-milio-
nieriui Fordui galvoti nereikia, būtent: kad šalia asmens
laisvės ir progų siekti turto bei kitokių gyvenimo gėry-
bių, reikia dar ir ekonominio saugumo — kad darbinin-
ko šeima turėtų pastogę, kad jo žmonai ir vaikams ne-
reikėtų bijoti bado. Milijonams žmonių — ir ne tik tai fa-
briko darbininkų, bet taip pat ir smulkių biznierių, įstai-
gų tarnautojų, neturintų ūkininkų ir profesionalų —
šitas dalykas rūpi kur kas daugiau, negu „proga“ tapti
toku turtingu, kaip Fordas.

Jų svajonės yra kuklios. Bet tik tai tada, kad jos bus
gyvenime įvykdytos, bus galima kalbėti apie „geriausią
pasaulyje sistemą.“

APŽVALGA

RUSU PROPAGANDA VOKIETIJOJE

Seniai nebėra paslaptis, kad
Rusijos valdžia nori paversti ry-
tinę Vokietiją Sovietų Sąjungos
satelitu. Okupavę tą Vokietijos
dalį, pagal susitarimą su alian-
tais, bolševikai tenai steigia so-
vietinę tvarką, veda propagan-
dą už vokiečių junginasi su Ru-
sija (o priešingoms nuomonėms
pasireikšti neleidžia) ir net or-
ganizuoja vokiečių armiją.

Kad sovietų valdžia nori pa-
imti rytinę Vokietiją savo „glo-
bon“, atvirai pradeda kalbėti
jau ir komunistų spauda Ameri-
koje. „Laisvė“, pavyzdžiui, ra-
šo:

„Zinių agentūra ONA pra-
neša iš Berlyno, kad ten ne-
seniai įvyko Vokiečių Socia-
listinės Vienybės Partijos at-
stovų suvažiavimas, kuriame
kalbėjo pulk. Aleksandras
Tulpanovas, kaip sovietsinės
administracijos atstovas.
Pulk. Tulpanovas civiliniame
gyvenime buvo profesorius ir
jis, rašo korespondentas, lais-
vai vartoja vokiečių kalbą.

„Kalbėdamas apie Vokietij-
jos ateitį, apie padėtį trijose
Vokietijos zonose (zonų yra
keturios, o ne trys. — „N.“
Red.), Tulpanovas, sakoma,
padaręs išvadą, kad visai Vo-
kietijai geriausia išeitis būtų
eiti išvien su Tarybų Sąjun-
ga, su rytuais.“

Matote, kaip atvirai bolševi-
kiški okupantai veikia. Eina
okupacinės administracijos at-
stovas į vokiečių partijos suva-
žiavimą ir kalbina juos dėtis su
Rusija!

Tarptautinės teisės atžvilgiu,
šitokia okupantų propaganda
yra neteisėta ir neleistina. Bet
bolševikai to nepaiso.

Reikia pastebėti, kad ta „so-
cialistinės vienybės partija“ yra

bolševikiško sauvaiavimo pro-
duktas. Ji buvo įsteigta polici-
jos priemonėmis, suvarant į vie-
ną organizaciją su komunistais
socialdemokratams, kurie turi ke-
lis kartus daugiau šalininkų Vo-
kietijoje, negu komunistai. So-
cialdemokratams yra atimta tei-
sė organizuotis atskirai. Tai Sta-
lino „demokratija“, kuri yra,
kaip du laš vandens į kits ki-
lą, panaši į hitlerizmą.

DRASKOSI IŠ DES- PERACIJOS

Kodėl sovietų Rusijos spauda
ir sovietų delegatai Jungtinių
Tautų seime taip biaučiai plūs-
ta Anglijos ir ypatingai Ameri-
kos valstybės vyrus, visuome-
nės vėlkėjus ir laikraštinkus?
Kodėl jie, per akis meluodami,
kaltina Jungtines Valstybes ruo-
šiantis kariauti prieš Rusiją?

Britanijos premjeras Attlee
mano, kad sovietų valdžia turi
didelių keblumų savo krašte, to-
dėl ji bando nukreipti Rusijos
žmonių dėmesį kitur ir piešia
jiems baubus svetimos šalyse.
Kalbėdamas Darbo partijos
mitinge Leicester mieste, prem-
jeras Clement Attlee tarp kitko
pasakė:

„Aš manau, kad tos aršios
atakos prieš kitas pasaulio
šalis Sovietų spaudoje yra
mastas tiems sunkumams, su
kuriais tenka susidurti Rusi-
jos valdžiai.“

Juo blogesnė padėtis Stalino
rojuje, juo garsiau sovietų pro-
pagandos mašina rėkia apie
„pavojus“, grėsiančius Rusijai
iš kity šalių. Tai yra savotiškas
būdas išnaudoti Rusijos žmonių
patriotizmo jausmus vidujinėms
krašto bėdoms paslėpti.

Iš tų melų, kuriais Rusijos
diktatūra mėgina apdumti akis
žmonėms, galima numanyti, kad
daugiau. Ji keikia ypatingai

Plk. James M. Gillespie,
kuris vadovavo įgulai iš de-
vynių ir penkiems stebėto-
jams, skridusiems radijo
kontroliuojamu lėktuvu per
Atlantą į Londoną.

Ameriką ir Marshallo sumany-
mą padėti Europai. Iš to nuo-
manu, kad Kremlius pastebėjo,
jogei Rusijos žmonėse yra pa-
lanki Amerikai nuotaika. Dar
daugiau tų pro-amerikoniškų
simpatijų, matyt, yra neseniai
bolševikų pagrobtose šalyse.

Taigi Maskva stengiasi šita
sentimentą sunaikinti, drapsty-
dama purvais Jungtines Vals-
tybes ir „likviduodama“ tuos žmo-
nes, kurie yra žinomi, kaip
Amerikos draugai.

MARSHALL FIELD'O LAIKRAŠČIAI CHICAGOJE

Chicago rytmetinio dienra-
ščio „Sun“ leidėjas Marshall
Field nupirko popietinį dienra-
štį Chicagoje, „Times“. Juodu
abu dabar turi bendras patalpas
tame name, kur pirmiau ėjo
„Times“, ir abiejų formatas yra
vienodas — „tabloid“, kaip sa-
ko amerikoniai, t. y. per pusę
mažesniais puslapiais, negu ki-
tų laikraščių.

Kad ir „Sun“ forma kitokia,
bet kryptis ta pati, nes jo re-
dakcija nepasikeitė. „Times'o“
redakcinis štabas irgi paliktas
tas pats.

Marshall Field leidžia taip pat
dienraštį „P M“ New York'e. Tai
pro-bolševikiškas laikraštis, ku-
ris nedaug kuo išsiskiria nuo
komunistų „Daily Worker'io.“

KAIP SUŠUKSI, TAIP NUADĖS

Komunistų „Vilnis“ skundžia-
si, kad naktį iš šeštadienio į
sekmadienį nežinomi piktada-
riai išmušė abu jos langus fron-
te, mesdami plytą ir akmenį.
Laimė dar, kad jie metė ne ato-
minę bombą.

Kad ir tie piktadarai, atrodo,
jokių pėdsakų nepaliko, bet ko-
munistų organas spėja, kad tai
„lietuvių fašistų“ kerštas už jo
pasidarbavimą „demokratijai“,
kovojoiant prieš „fašistų melus“
apie Lietuvą. Jau ir pirmiau bu-
vęs išmuštas vienas „V.“ langas.

Komunistai mėgsta „fašistuo-
ti“ visus, kurie nepučia į Mas-
kvos didį. Karo metu jie dris-
davo viešai priklašioti savo opo-
nentams dargi „hitlerizmą“ ir
„nazizmą“. Paskui jie įsikando
purvais drapstyti nelaimingus
Lietuvos tremtinius, kurie var-
gsta DP stovyklose. Atvykstan-
čius į Ameriką paskirus asme-
nis jie ne tikta purvino, bet ir
bandė jiems pakenkti melagin-
gais skundais valdžiai. Prie vie-
no tokio skundo prisidėjo pati
„Vilnis“.

Žmonėms plėsti garbę, žudyti
juos morališkai ji nelaiko nusi-
kaltimu dorovei. Bet dabar, ka-
da plytos ar akmenys šmotas pa-
darė jai žalos, tai ji šaukiasi
„dorų žmonių“ užuojautos!

Aišku, kad langų daužymas
nėra kultūringos kovos priemo-
nė. Joks padorus asmuo to ne-
gali pagirti.

Bet komunistų organas, eida-
mas gengsterizmo keliu savo fa-
natiškoje kovoje prieš kitą pa-
mančius žmones, tokius išsi-

PIRMIEJI DEVENIENĖS ŽINGSNIAI SUGRIAUTOJE VOKIETIJOJE

Frankfurte Devenienė susitiko su buvusiu
ministriu Audėnu, laikraštinku Kutra

(Tęsinys iš 1-mo pusl.)

Pasiekiau Frankfurtą. Čia ir
vėl privilegijos. Amerikiečiams
atskiri viešbučiai, atskiri resto-
ranai. Ir, žinoma, mokėti tik
doleriais, kas čionykščiams at-
rodo pasakiškai brangu.

Frankfurte mane pasitiko p.
Audėnas, Kutra ir kiti lietuvių
tremtinių bendruomenės Vokie-
tijoje atstovai. Jau ne viena kar-
tą jie buvo atėję į stotį ir vis
laukė, kada atvyksiu. Nors be-
veik dvi dienas buvau nemigu-
si ir visai menkai valgiusi, bet
rūpėjo su saviškiais pasikalbė-
ti ir išieiti apsidairyti.

LIETUVIAI VOKIETIJOJE GY- VENA TARP GRUVESIŲ

Eini Frankfurto gatvėmis,
kad bent vienas namas būtų
sveikas. Viskas sugriauta iš-
sais blokais. Diena buvo karšta
ir tvanki. Man nepratusiai sun-
ku buvo kvėpuoti, nes taip dvi-
kė dulkėmis ir lavonais, kurie
dar ir dabar išsisi po griuve-
siais.

Išvargę žmonės rausiasi po
griuvesius ir kas ištraukia ra-
diatorių, kas kokį sugadintą gy-
venimo reikmenį, o kiti ir arti-
mųjų palaikų ieško. Namų ne-
ra, krautuvų nėra, maisto ne-
ra, o žmonių visur knibžda pil-
na. Ateina jie iš priemiesčių, iš
kaimų, iš paskubomis iš viso-
kių lentgalių sukaltų palapinių
ir visi lyg praeitoje dienoje ieš-
kotų ateities.

Taip pat daug vokiečių yra į
čia suvaryti iš dabartinės Len-
kijos, Čekoslovakijos, Vengrijos,
iš rusų zonos. Visi jie yra nuo-
stoję savo namų pastogių ir vis-
ko, o jų priskaitoma Vakarų
Vokietijoje 12 milijonų. Ir mū-
šiu lietuvių tremtiniai tokiomis
sąlygomis turi čia susirasti sau
pastoges ir maistą.

Jau pati Vokietijos šiandien-
nė būklė, pats tas gyvenimas
skurdus ir nykus fonas pasako
man, kaip tremtiniai čia gali gy-
venti ir jaustis.

TREMTINIŲ MORALINIS JAU- SMAS STOVYKLOSE YRA BLOGESNIS NEGU KALĖJIME

Frankfurte buvau vos kelias
dienes. Čia yra amerikiečių zo-
nos administracijos centras ir
tremtinių stovyklų todėl nėra.
O man rūpėjo kuo greičiausiai
pamatyti lietuvių tremtinius ir
jų stovyklas.

Ir štai jau antra savaitė kaip
kasdien važinėju iš vienos sto-
vyklos į kitą. Neminėsiu nei jų
visų vardų, nei atskitų žmonių,
su kuriais teko susitikti. Tai bū-
tų per ilgą eilę. Kiekviena sto-
vykla turi savo pergyvenimus ir
savo istoriją.

Bet bendras vaizdas yra la-
bai sunkus. Ir sunkus ne vien
todėl, kad kambariuose, kareivi-
jų arklidėse, garažuose, prasto-
uose barakuose žmonės gyvena
po kelias šeimas viename kam-
baryje, kad mokyklos telpa rū-
siuose ir drėgnose patalpose, ku-
riose mūsų jaunuomenės žiedas
vysta, kad žmonės valgo kas-
dien skystą sriubą, kad jiems
duona ir sausa gardi, nes nėra
ant jos ką užtepti, bet vaizdas
yra sunkus todėl, kad toms kan-
čioms nenustatytas terminas ir
nesimato joms kuro. Moralinė
stovyklų pusė yra tikrai bloges-
nė negu kalėjime. Kalėjime bent
žina, kiek dienų tau liko kanki-
nintis ir skaičiuojį dienas iki
laisvo rytojaus. O čia nežinau,
nei kada tai baigsis nei kaip...
Ir todėl visos tremtinių kal-
bos, visas gyvenimas sukasi apli-
nk vieną ašį: diskusijos, gin-
čai, įvairios „žinios“, kas ką pa-

sokimus provokuoja. Aklo fana-
tizmo nuodai, kuriuos įsiai die-
na iš dienos pila į savo pasekė-
jų galvas, yra daug aršesnis da-
lykas, negu plytgalis, išmušęs
jos langą.

sakė ir ką nugirdo. Ir taip kas-
dien ir kasdien jau treči metai.
Ir tenka stebėtis, kad žmonės
dar laikosi, kad dar tvirti, kad
dar planuoja ir turi viltį.

TREMTINIAI SU VILTIM ŽIŪ- RI Į MUS AMERIKIEČIUS

Kiekvieną kartą, ir tai visose
stovyklose, po kalbų labai daug
paklausimų. Ir visi jie — nie-
kad iš praities, bet vis apie atei-
tį. Tai mūsų tremtiniams cha-
rakteringa. Visos jų viltys su-
dėtos iš mus amerikiečius. Iš mū-
šų jie pradžioje gavo pašalpas,
iš mūsų atėjo jų teisių apgyni-
mas.

Dabar jie žiūri į mus, į Ame-
rikos Lietuvių Tarybą, kad mes
imtumėms paskutinio spren-
džiamo žingsnio, būtent — pa-
keltume balsą už tai, kad grą-
žinti lietuviams tremtiniams
žmoniškas teises, ištraukti
juos iš tų išlaikomųjų šelpiamų
jų ubagų-stovyklų, kad jie
greičiau rastų sau saugią vietą,
kur galėtų dirbti niekieno neše-
piami ir ne vien tik savo gero-
vei, bet ir Tėvynės ir žmonijos
labui. Juk jie nėra paliejęliai ir
moka dirbti. Ir ne jie kalti, kad
juos pavertė ubagais...

Jie negali kartais pasinaudo-
ti net tomis menkutėmis DP
teisėmis, kurias jie turi. Visur
taip sumazgyta suraizgyta —
vienam taip įtkisi, kitam su tuo
pačiu ne tik neįtkisi, bet pražū-
si. Vienur tie patys įstatymai
taip taikomi, kitur visai kitaip.

Todėl ryškiai matosi ta sprą-
gia, kurią mes Amerikos lietu-
viai galėtume užpildyti, atvyk-
dami čia kaip socialinės srities
darbuotojai. Kitos tautybės jau
tą protikuoją. Mes su ponu
Baltramaičiu esame tik pirmie-
ji bandymo paukščiai. Manau,
tą sprągą turime stengus užpil-
dyti pasimokydami iš kitų tau-
tybių, kurioms mes kartais ne-
pritariame dėl jų panaudojamų
metodų, bet kurios naudoja vi-
sas galimas priemones ir tuo
būdu savo tautiečiams padėti
labai daug laimi.

Fellbach/Stuttgart
8.9.1947

„NAUJIENOS“ skaito geri lietuviai

7081
Alice Brooks
KAINA 20c

7081—Išsiuvinėjimai rankluos-
čiams ir lovos baltiniams.

NAUJIENOS NEEDLECRAFT
DEPARTMENT
1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill.

No. 7081

Čia įdėdu 20c ir prašau atsiųsti
man aukščiau pažymėtą numerį.

Vardas ir pavardė
Adresas
Miestas
Valstija

Iš Pietų Amerikos

URUGVAJAUS LIETUVIŲ RADIO VALANDOS

Rašo J. LAZDAUSKAS-TOLIUSIS

Urugvajus, nors ir ne Jungt. Amerikos Valstybės, bet vis tik tai daug ir panašumo turi. Kaip JAV-bėse, taip ir Urugvajuje beveik visos gyvenimas yra pagrįstas bizniu. Didelė dauguma darbų remiami tam tikrais biznio sumetimais. Labai sunkus arba visai neįmanomas tas darbas, kuris biznio sumetimais neapsimoka, — toks darbas dažniausiai atmetamas į šalį, niekas jo nesimato.

Tą patį galima pasakyti ir apie radio valandas Urugvajuje. Gal dar daugiau už kitas sritis, didelė didžiama radijo stočių yra nuėjusios grynai specifiniais keliais. Išskyrus valstybinę radijo stotį, visos kitos tarnauja tik verslui, pramonei, prekybai. Tačiau, ir per šias sritis dažnai išskyla radijo menas ir labai gražios kilnios idėjos. Bet ne priežasties: per kilnias idėjas, per meną, per muziką ir dainą galima daugiau laimėti savo atstovaujama bizniui.

Bet vis tik tai Urugvajaus radiofonija kai kuo skiriasi nuo J.A. Valstybių ir kai kuo panaši į buvusios nepriklausomos Lietuvos ir iš viso į Europos radiofoniją. Kaip Lietuvoje, taip ir kitose Europos valstybėse matėme radijo stotis ir radijofonus steigiamus ir laikomus valstybių. Europos valstybių vyriausybės, prieš šį karą, savo nuožniur radiofonus ir tvarkė: samdė personalą, apmokėjo radijofonų kultūrinius darbininkus ir vyriausybės, pagal savo planus ir programas didesnę radijofonų laiką daly naudojo. Tik tai mažas nuosimtis, ypač buvusio Nepriklausomojo Lietuvoje, tekdavo biznio propagandai. Daug didesnė laiko dalis Valstybiniam Lietuvos Radiofone būdavo skirta kultūriniam bei švietimo tikslams. Tiesa, būdavo retkarčiais pagarbinamas, pabrėžiamas ir tautos vadas, bet kur kas mažiau, negu šandien Stalinas, kurį jo bestialis kosios diktatūros služai kaip įmanymą bronzina ir „išlaisvintojų“ vadina. Bet kaip Lietuvos okupantų vyriausias va-

jaus vyriausybė samdosi žymesnę radijo stotyse sau laiką, laisvai susitarant su stočių savininkais, darantais pelningą biznį. Kai krašte prasideda priešrinkiminė agitacija, tai politinės partijos išmoka radijo stotims milžiniškas pinigų sumas, gal dar didesnes, negu spaustuvėms. O tas sumas atsiima tik toji partija, arba tos partijos, kurios būna išrinktos į valdžią, naują ir geresnę valdžią. Tradicinėms arba buržuazinėms partijoms valdžia sudaro tam tikrą pramonę, į kurią įeja žmogus pasidaro pinigų ir net, kartais, pralobta, kai tuo tarpu darbo žmonių masės belieka laukti kitų balsavimų.

Urugvajiečiai, kaip ir visi lotynų rasės žmonės, labai mėgsta svetimotieriauti, pasižymi dar „kyšių“ pamėgimu ir romantiškumu, sentimentalizmu bei impulsyviškumu. Kartais gali išsivirti iš kantrybės, kuomet ieškai po radijo stotis ko nors „šaltakraujiškesnio“. Užstatai vieną radio stotį ir girdi: „Mi corazon“ (Mano širdis); užsukti antrą ir girdi: „Mi amor“ (Mano meilė). Bet jei užpykinsi kaimynę, tai ji visą naktį giesi iš piktumo, neleidama tau ramiai ilsėtis.

Biznieriai dėl savęs visuomet gudrūs, jie gerai supranta, kad daugiau naudos turės iš trumpo žodžio, veikiantio į žmonių jausmus, nes tokio žodžio klausys milijonai, kai tuo tarpu ilgą reklaminių skelbimų mažai kas domės. Geresni rezultatai būna tuomet, kuomet reklamini skelbimas „surišamas su meile, su tango, su futbolu, su krepšiniu, su automobilių arba arklų lenktynėmis, etc.“

Iš šių kelių pastabų apie Urugvajaus radijo valandas darosi aišku, kad ir Urugvajau lietuvų radijo valandas yra rengiamos ne lietuvių išlaikomos radijo stotyse. Kalbant apie lietuvių radijo valandas, negalima nepaminti ir tai, kad beveik visos Urugvajuje gyvenančios tautos (ateiviai) turi savo radijo valandas, kuriose be ispanų kalbos, kalbama dar jų nacionaline kalba ir duodama tautinė muzika. Šios nacionalės valandos tik retkarčiais būna perduodamos iš didesniųjų, galingesnių radijo stočių, dažniausia tenkinamosi mažomis, lokalinėmis stotelėmis, kurios kartais neblogai girdisi ir Buenos Airėse (Argentinoje).

Zydai, armenai, turkai ir kiti savo radijo valandas apmoka iš komercinių skelbimų, jie lietuviški ruskeliai — bolševikai — apmoka tais vogtais pinigais, kuriuos Lietuvos okupantai išplėšia iš Lietuvos ūkininkų, valstiečių ir darbininkų. Bet Urugvajaus lietuviai, atstovaujantieji pavergtos mūsų tautos laisvės ir nepriklausomybės troškimus, savo radijo valandas apmoka „iš geros širdies“. Lietuviškų radijo valandų rengėjai turi rėmėjų, kurie aukoja mėnesiniai tos valandos išlaikymui. Taigi tuomi Urugvajaus lietuviai dar skiriasi nuo J. Am. Valstybių lietuvių. Nėra pas mus tokių tautiečių, kurie sau biznį darytų iš lietuviškų radijo valandų, arba būtų bent panašūs į V. Matusevičių, Juozą Ginkų, muziką Dulkę (brooklyniečius), arba į bostonietį Steponą Minikų, į čekagietį Antaną Vanaigį, į Antanait su žmona (Philadelphia, Pa.), į Povilą Dargį (Pittsburg, Pa.), į biz-

Daniel Waisbrot, 13 metų Chicago berniukas, kuris prisipažino padėgęs senelių prieglaudą.

nierius Budriką, graborių Eudeiką, etc., kuriuos visus gerai pažįstame, visai nebuvo J.A. Valstybėse. (Pažįstame iš „Naujienu“, „Keleivio“ ir žurnalą „Darbas.“ Tai spauda, kurią skaito ir Pietų bei Centro Amerikos lietuviai).

Urugvajaus lietuvių radijo valandų ruošėjų išpareigavimas nelengvas, dirba jie idealistiškai, aukodami savo centus ir poilsį, rūpindamiesi aukoti patys ir sumedžioti reikalingas pinigų sumas stočiai apmokėti, surinkti šiek tiek tokių (kokias turime) menines ir intelektualines pajėgas, kurios programoje galėtų nors vidutiniškai pasirodyti, negaudamos už jų jokio medžiaginio atlyginimo.

Reikalinga dar sušukti (kad visi išgirstų), jog tos lietuviškos radijo valandos Urugvajuje šandien, nors ir ne dažnos (du ar tris kart per mėnesį), vis tik labai daug reikšia kovoje už Nepriklausomos Demokratinės Lietuvos atstatymą, arba už okupantų iš Lietuvos išdanginimą.

Lietuviškos radijo valandos daug reikšia ir lietuvių kultūrai kelti bei žadinti Urugvajaus lietuvių visuomenėje, nes jos geriau pasiekia mūsų visuomenės sielą, negu spauda. Ypatingai jaunoji lietuvių karta, čia auganti, lietuvių spaudos kaip ir neskaityt, kai tuo tarpu beveik kiekvienoje lietuvių šeimoje yra radijo, kurio visi klausosi, o ypatinai, kai duodama lietuviška programa. Tose programose teko girdėti kalbant Dr. Kazį Grauzinį, Nepriklausomos Lietuvos ministrą, Pr. Vikonį, M. Krasinską, A. Gumbaragį, bet pastarieji supasvyėjo, todėl dabar aktingiau dalyvauja Dr. Pr. Saci Montevideo, Urugvajus

kauskas, Julijonas Jazauskas, jaunuolės Ortensija Bartnikaitė ir Miniauskaitė.

Dr. Pr. Sacikauskas kalba politinėmis temomis, susijusiomis su mūsų tautos kovomis prieš Lietuvos okupantus, ir tose kovose Urugvajuje jis pasižymi ypatingu aktyvumu, savo apskrumu toli pralenkdamas kitus veikėjus, jų tarpe ir kai kuriuos lietuvių socialdemokratų (pasyviesiems draugams estu pasiryžęs duoti pylos, jei tatau tik galėtų juos suaktyvinti). Kaip Dr. Grauzinio, taip ir Dr. Pr. Sacikauskas kalbos paruoštos rūpestingai: saikingos, konkretiškos, gerai argumentuotos, žodžių, katalikiškoji lietuvių inteligentijai visai pamatuotai galėtų džiaugtis šiais mūsų tautiečiais. Jiems ir publicistika sekasi, ne mažai straipsnių yra parašę ispanų kalba vietiniams urugvajiečių dienraščiams, o Dr. Pr. Sacikauskas jau pradėjo organizuoti iš vietinių intelektualų urugvajiečių „Amigos De Lituanija“ (Lietuvos Draugų būrelį), taip pat kovai už Lietuvos nepriklausomybę ir laisvę.

Vardan istorinės teisybės pravartu dar suminėti kunigą Stasį Grigaliūną, kuris retkarčiais kalba lietuvių radijo valandos programoje, be to parašė ispaniškai apie Lietuvą katalikiškai urugvajiečių spaudai, tuo atlikdamas, nors ir ne su kampu, visuomenišką lietuvių dvasiškio pareigą. Jei ne savotiškas lietuvių individualizmas, kun. St. Grigaliūnas (manau, neapsirinku) galėtų kur kas našiau veikti.

Lietuvių radijo valandų programoje tikimės išgirsti dar ir ponį Laimutę Grauzinienę, taip gražiai užsirekomendavusią Argentinoje lietuvių karo našlaičių gelbėjimo misijoje.

Kovojo už Lietuvos Nepriklausomybę ir Lietuvos žmonių gelbėjimą mums trūksta intelektualų veikėjų, su geru pasirodymu, gerais norais ir pasiaukojimo nevengiančių.

Drausis, gyvas lietuviškas kovos bei fraternalinis žodis radijo bangomis, skambi lietuviška daina, skambėdama Pietų Amerikos padangėje, vis dažniau ir dažniau atras bolševizmo pavergtas lietuvių širdis, jas išlaisvins ir pritrauks atgal prie kovojančios laisvosios lietuvių visuomenės nuklydusių pas okupantų tiraniją lietuvių ar lietuvaite!

Montevideo, Urugvajus

A. L. D. D. NARAI
Phone VIRGINIA 6583
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėl. uždaryta.
Subatomis nuo 1—3.
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REPUBLIC 7868

Ofiso Tel. VIRGINIA 0036
Rezidencijos telefonas
BEVERLY 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 1—2 ir nuo 6—8:30 val. vak.
Trečiadieniais pagal sutartį.

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON ST.
Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330
Namų telefonas BRUNSWICK 0597

DR. STRIKOLIS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. išimant Seredos, Subatos vakarus ir Nedėlias.
Ofiso tel. YARDS 4787
Namų tel. PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakare.
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2403 West 63rd St.
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 7899
NAMŲ TEL. BEVERLY 10211

KITI LIETUVIAI DAKTARAI
DR. B. C. BRUZAS
DANTISTAS
VALANDOS: 10 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus.
4003 Archer Avenue.
Truputį į rytus nuo California
Tel. YARDS 7772

DR. PETER T. BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefonas:
Ofisas, HEMLOCK 5849
Rezidencija, HEMLOCK 2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Ketvirtad. ir
Penktad., 1:30—4; 7—9 vakaro
Treč. ir Šeštad. tiktai susitarus.

GROVEHILL 4020 (Ofiso ir Rezid.)
DR. A. J. JAVOIS
(JOVAISAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 W. Marquette Rd.
Kasdien nuo 2 iki 4 p.p. ir 7 iki 9 v.
(Trečiadienį pagal sutartį)

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63RD STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30—9 vak. Šeštad. nuo 2—4 p. p.
Trečiad. ir Sekmad. uždaryta.
Ofiso Tel.: PROSPECT 3833
Resid. Tel.: VIRGINIA 2421

Dr. J. W. Kadzewick
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2421 WEST 63RD STREET
VALANDOS: Susitarus — 1:00 iki 4:00 ir 7:00 iki 9:00 vakaro, išskiriant Trečiadienį ir Šeštadienį vakarus.
Ofiso Tel. GROVEHILL 5213
Rezidencijos Tel. HILLTOP 2626

Ofiso ir Namų Tel. GROVEHILL 1800
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis Gydytojas)
3925 W. 59th Street
(Prie Pulaski Road)
VALANDOS: 2—4 popiet, 6:30—8:30 vakarais. Trečiadienį pagal sutartį.

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFAYETTE 2310
Res. Tel. REPUBLIC 0054
Jeigu neatsiliepa —
sank KEDZIE 2868
VALANDOS:
Kasdien nuo 1 iki 3 val. popiet ir nuo 6 iki 9 val. vakarais. Trečiadienio vakarais ir sekmadieniais pagal susitarimą.

DR. J. MOCKUS
DANTISTAS
7550 So. Halsted St.
Tel. HUDSON 2096
OFISO VALANDOS:
9:30—12; 2—5; 6:30—8
Trečiadienį uždarytas.

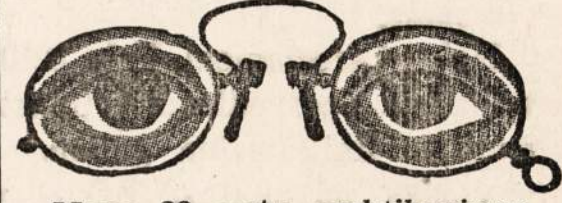
Daktarai Žilvičiai
GYDYTOJAS IR DANTISTAS
3246 S. Halsted St.
Telefonas CALUMET 7358

KITATAUČIAI DAKTARAI
Dr. Charles Segal
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 S. Ashland Ave.
(2-ros lubos)
Ofiso Telefonas YARDS 0554
Jei neatiliepa šaukite —
Res. Tel.: MIDWAY 2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sekmad. nuo 10 val. iki 12 diena

AKIŲ SPECIALISTAI
Telefonas LAFAYETTE 0848

Dr. M. D. Sachnoff
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALIZUOJASI AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLES LIGOSE
4204 Archer Ave.
VALANDOS: 2—4 ir 6—8 vakaro, Trečiadieniais tik susitarus.
EGZAMINUOJA AKIS IR AKINIUS PRITAIKO

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS

Mano 28 metų praktikavimas jūsų garantavimas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo arba apnimo, nervuotumo, skaudama akių karšči, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirengia teisingai akinus. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atyda atkreipiama į mokyklos vaikus.

Atitaisome akių color blind.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 vak. Seredomis uždaryta, o Nedėlioį pagal sutartį.
Daugely atsitikimų akys atitaisomos be ainių, kainos pigiau kaip pirmiau.

4712 So. Ashland Ave.
Phone YARDS 1373

Dr. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patirtimas.
Tel. YARDS 1829
Pritaiko Akinus Kreivas Akis Ištaiso
Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
3401 SO HALSTED STREET
Kampus 34th Street
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8. Nedėlioį pagal sutartį.

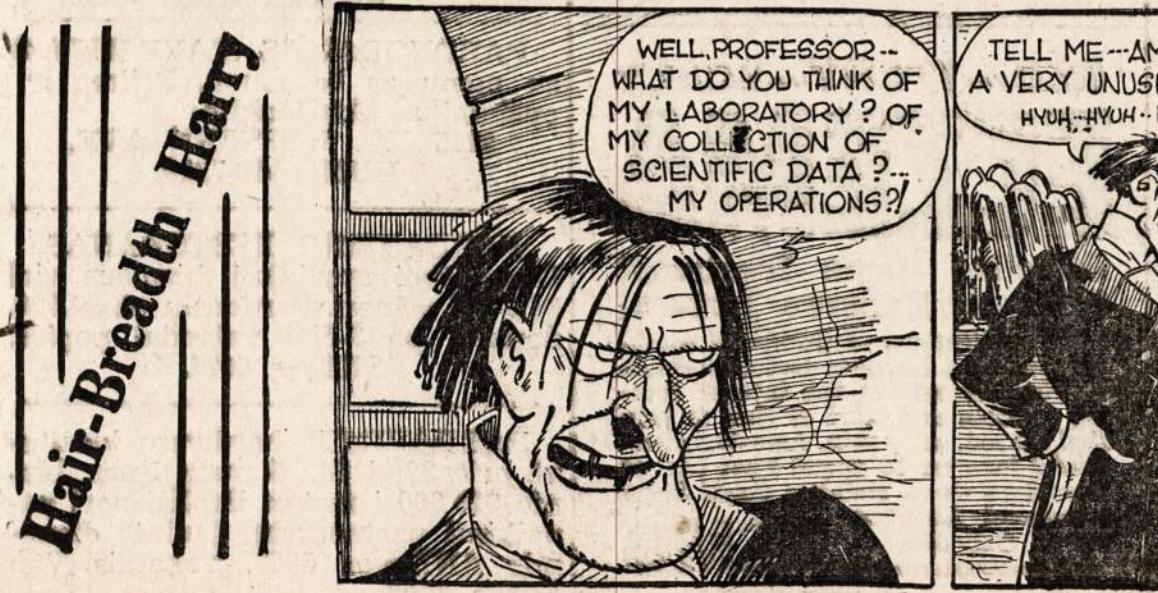
NUO UŽSISENĖJUSIŲ, ATVIRŲ SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOS LIGŲ
Tie, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRŲ IR SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsienėjusios žaizdos niešni ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų atvirų ir skaudžių žaizdų, uždekitė LEGULO Ointment. Jų gydymas ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsit ramiai miegoti naktį. Vartokite šią tepalą nuo skaudžių nudegimų. Jūs taipgi pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina perstėjimą ligos vadinamos ATHLETE'S FOOT, sustabdo džiūvimą odos ir perplėšimą tarpiniųjų. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūstančios ir suskilusios odos. Jos yra geros gyduolės nuo visų išvirsinių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perštamų ir niežiančių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c., \$1.25 ir \$3.50. Pirkite maistinėse Chicagoje ir apylinkėse arba atsiųskit money order į:
LEGULO, Department J
4847 W. 14th St., Cicero 50, Ill.

EXTRA! EXTRA!
Permainytas vardas ir adresas.
MONARCH LIQUOR
Lietuviškas Žydukas
Nathan 3529 S. HALSTED ST.
Kanter Phone YARDS 6054

SOPHIE BARCUS
RYTINĖ RADIO VALANDA
— IS STOTIES —
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:45 val. ryto iki 9:15 val. ryto
Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto.
Pirmadieniais taigpi 7 val. vakare.
Išgirsitė vėliausias žinias, muziką ir kitus idomius pranešimus.

Atviros Kojų Žaizdos Gali Būti Išgydytos
Kam kentėti ir nemiegoti per naktį, jei jūs galite to išvengti. Pabandykit **BOROCYL OINTMENT**. Jos pagelbėjo daugeliui žmonių. **BOROCYL OINTMENT** pašalina skausmus, niežėjimą, deginimą ir pagelbėja gijimui. Taipgi vartojamas nuo eezema, nudegimų ir kitų odos ligų. Kaina \$1.50, siųskit Money Order arba nuvykit į:
BOROCYL CO., 1241 N. ASHLAND AVE. CHICAGO 22, ILLINOIS.

APDRAUDA NUO UGNIES
Namų, Rakandų, Automobilių ir t. t.
JUSTIN MACKIEWICH and SONS
Apsaugos dėžutės \$4 i metus (SAFETY VAULT BOXES)
Apsauga su visokiais moderniškais įtaisymais.
STANDARD VAULT COMPANY
JUSTIN MACKIEWICH, PRES.
4192 Archer Avenue

CHICAGOS IR APYLINKĖS ŽINIOS

GATVĖKARIŲ IR ELEVATORIŲ LINIJOS MIESTO RANKOSE

Vakar, rugsėjo 30 dieną, įvyko tranzakcijos, kurios pavedė Chicago gatvėkarių ir elevatorių linijas miestui valdyti ir operuoti.

Speciali įstaiga, Chicago Transit Authority, tvarkys susisiekimo linijų reikalus ir operuos linijas.

Teisėjo Michael Igoe teisme įteikta buvusios kompanijos čekiai \$75,000,000 ir dar \$4,632,112.02 už gatvėkarių linijas. Čekiai \$12,162,500 ir \$1,178,630.45 įteikta elevatorių interesams.

Naktį į trečiądienį, kaip 12:01 valandą, pervedimas miesto tranzito linijų įeina galion.

Vienas advokatas, Barnabas F. Sears, atstovaujantis šerininčius, kurie protestavo tranzakciją, pareiškė, kad jų skundas bus varomas iki J. Valstijų vyriausiojo teismo.

Beje, šiandien atsikėlė Chicago gyventojai, važiuodami į darbą gatvėkariais, jau turės mokėti fėrai 10 centų, o elevatorių fėrai pasilieka, kaip buvę, 12 centų. Vaikų fėras, taip elevatoriais važiuojant, taip gatvėkariais, bus 5 centai.

Piliečiai Spręs Bonų Išleidimo Klausimą

Lapkričio 4 d. teisėjų rinkimuose Chicago piliečiams bus pavestas nubalsuoti miesto bonų išleidimo klausimas. Bonų norma išleisti \$50,000,000 vertės šiemis reikalams:

\$15,000,000 lušnų sritims valyti

\$15,000,000 priglauti žmones, kuriuos išvargis iš namų lušnų distriktų valymas

\$1,500,000 nupirkti naują ugniagesių deparamentui įrengimų

\$500,000 nupirkti naujų policijos departamentui įrengimų

\$7,000,000 balsavimo mašinoms pirkti

\$7,000,000 praplėsti ir pagerinti Cook kauntės lagoninę

\$3,500,000 Oak Forest paliegių įstaigai praplėsti ir pagerinti

\$500,000 Juvenile įstaigai praplėsti ir pagerinti.

Tyrinės Kaltinimą Teismų Beilifams Ir Klerkams

Vyriausias Chicago municipalinio teismo teisėjas Edward S. Sheffler paskyrė komitetą iš penkių teisėjų kaltinimui iširti, kad teismo beilifai ir klerikai ima kyšius iš advokatų.

Šitokį kaltinimą senesniai padarė advokatas Julius Shervin. Iš karto teisėjai nemanė kreipti dėmesio į adv. Shervino kaltinimą, bet dabar savo laikyseną pakeitė.

Green Nenori Išklausti Chicago Prašymo

Jau ilgoką laiką Chicago ir kiti Illinois valstijos miestai reikalauja, kad Illinois valstija grąžintų miestams dalį sales takų, kuriuos ji surenka.

Valstijos gubernatoriaus pritarimas šitam reikalavimui būtų žymi pagalba. Bet praėjusį pirmadienį kalbėdamas, gubernatorius Green pareiškė, kad bėgimas į Springfieldą ar į Washingtoną Chicago finansinių keblumų neišsiaiš.

Vadinasi, pati Chicago turi surasti šaltinių savo išlaidoms padengti.

Šitas Biznis Krinta Žemyn

Praeity vadinamų muverių biznis labai gražiai klestėjo. Karo metais ir dar labiau po karo pradėta jausti trukumas gyvenamų namų.

Mažiau žmonių kraustosi iš vieno namų į kitus. Dalykai pagaliau priešo prie to, kad muveriai skundžiasi, jėgai jie turės savo būtinų duris visai uždaryti, jeigu taip dalykai tęsis dar metus-kitus.

28 Asmenys Dėl Gaisro Neteko Namų

Naktį į antradienį kilo gaisras adresu 2904 S. Wells st. Dvidešimt aštuoni žmonės neteko pastogės. Viena 70 metų senumo moteris, namui užsidedus, užlipo ant stogo. Nuo čia ugniagesiai ją nukėlė ir jos gyvybę išgelbėjo.

Lėktuvų Vairuotojai Sustreikavo

Vairuotojai lėktuvų, kurie skrenda užjūrin — American Overseas Airlines — susreikavo. Jie reikalauja kontrakto su kompanijomis.

Pirmieji pranešimai sakė, kad streikuoją 100 lėktuvų vairuotojų. Jie vairuoja lėktuvus skrendančius į Amsterdamą, Berlyną, Londoną, Copenhagėn, Frankfurtą, Oslo, Stockholmą, Shannon, Gander, Newfoundland.

Naminių lėktuvų kelionių, t.y. šiam krašte, streikas neliečia.

3,140 Žuvo Trafiko Nelaimėse

National Safety Council paskelbė, kad rugpjūčio mėnesį šių metų visame krašte trafiko nelaimėse žuvo 3,140 asmenų. Tai jau ketvirtą šių metų mėnesį paeiliui trafiko nelaimės krašte daugėja, sako National Safety Council pareiškimas.

Dėl Futbolo Mirė Mokiny

David Olson, 18 metų American School mokyns, 10924 Prospect ave., praėjusį pirmadienį popiet praktikavo futbolą lošį. Po to jis ir jo draugas John Buck, 17 metų, ėjo namo. Prie Bell ave. ir 112th gatvės jiems beieinant, Olson suklupo, širdies atakos užgautas.

Pašaukta ugniagesių skvadas studentui atgaivinti, bet skvado pastangos buvo bergždžios. Olson mirė.

S.L.A. PILDOMOJI TARYBA POSEDŽIAUJA CHICAGOJE

Prez. William F. Laukaitis

Doktoras kvotėjas S. Biežis

Izdo globėja E. Mikužiutė

Izdininkas K. P. Gugis

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Pildomoji Taryba suvažiavo Chicago. Posėdžius laiko Morrison viešbuty. Pildomosios Tarybos nariai yra: prezidentas Wm. F. Laukaitis, vice-prezidentas Povilas Dargis, sekretorius Dr. M. J. Vinikas, izdininkas K. P. Gugis, izdo globėjai E. Mikužiutė ir J. Maceina, doktoras kvotėjas S. Biežis.

Laiškas iš Lietuvos

Laišką gavo B. Levenauskas, Port Radium, N.W.T., Canada

Mylimas Papuni! Sveikinu ir bučiuoju tave. Papuni, ir linkiu geros sveikatos. Linkiu sulaukti linksmai švenčių ir bučiuoju tave su šventėmis.

Iš pasiilgimo rašau tau laišką, Papuni, ir klausiu, kodėl man nerašai laiškų. Vos vieną parašai — ir tiek; tur būt negaluoji rašyti, ar taip greit pamiršai mus ir savo gimtąjį kraštą?

Aš tau, Papuni, rašiau du laiškus, o nuo tavęs nė vieno atsakymo negavau. Taigi parašyk nors kai šitą gausi, nes mes laukiame.

Parašyk, kur dabar gyveni, kaip gyveni, ar sveikas esi. Atsiųsk fotografiją, nes seniai kaip nematėm tavęs.

Dieną ir naktį galvoju, kaip būtų gera, jei mes visi būtų laisvi, kaip būtų linksmas laukti švenčių, o dabar esam išsklaidyti po visus kraštus, ir vienas su kitu kažin ar kada pasimatysim. Kaip būtų gera, kad mes nors vieną dieną būtų visi kartu, kaip linksmas, jei galėčiau išeiti su tavim vakarais pasivaikščioti po miestą, plačiosiomis gatvėmis, pasidalinti gyvenimo išpučiais, kurių tiek daug per trumpą laiką gyvenimo keliu praėjo.

Tai tiek. Baigsiu rašyti, Papuni. Nepamiršk mūsų.

Laiškas iš Vokietijos

Laišką gavo p. Ona Razmus, 3546 So. Union ave., (Ištraukos)

Brangi Tautiete: Esu Tamstai nepažįstama tremtinė, gyvenanti Vokietijoje. Beskaitydama laikraštį, prisijustą iš Amerikos mano draugei, užtikau, brangi nepažįstamoji, Jūs su dukrelėmis fotografiją ir adresą. Neturėdama giminių, nę pažįstamų Amerikoje, nę kituose kraštuose, nutariau Tamstai parašyti keletą žodžių iš sugriautos Vokietijos.

Gyvenu lagery Bavarijoje su savo vyru ir trejų metų sūneliu ir vienu metų dukrele. Gyvenimas sunkus, ateitis neaiški, bet vis dar nenustojam vilėti kada nors grįžti į savo kraštą.

Daug tremtinių gauna laiškų iš Amerikos nuo giminių ir pažįstamų, kas daug sustiprina juos moraliai. Taigi ir aš ieškau savo dėdę Andrių Lazauską, sūnų Izidoriaus, kilusį iš Volkijos ir seniai gyvenantį Amerikoje. Prašyčiau, gerb. Ponia, gal patartum, kaip galėčiau jį surasti.

"NAUJIENOS" SKAITO VISI SROVINTI ŽMONES: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI. JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS 21NIAS IR GERIAUSIUS RASTUS.

REMkite TUOS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

Laiškas iš Italijos

PADEKA p. J. SKINDERIUI

1946 metais gyvendamas nepaprastai sunkų tremtinio gyvenimą ir žinodamas, kad USA yra mano giminių, per vieną savo prietelį likimo draugą (jam jau susirašinėjant su savo giminačiais Amerikoje) padaviau trumpą savo giminių paieškojimą į dienraštį "Naujienas", kuris tuoju ir buvo atspausdintas.

Po savaitės gavau laišką nuo pono John Skinderio, gyvenančio Box 305, Clinton, Indiana. Ponas Skinderis, būdamas lietuvis patrijotas ir Amerikos lietuvių tarpe visuomenės veikėjas dėl Lietuvos išlaisvinimo iš raudonosios vergijos, nors man ir visai svetimas, bet su savo pirmuoju laišku tapo mano globėjas ir tėvų, paklausa: manęs tremtinio: ar aš esu apsirėngęs, apsiavęs, pavalgęs ir t.t. Netrukus buvau p. Skinderio apmestas, sušelpas maistu ir pinigais, o vėliau p. Skinderis prisiuntė man ir efidevitus, su kuriais tikiuosi po Naujų Metų patekti į Ameriką.

Ponas Skinderis ir ligi šiol manę globoja, kaip savo tikrą sūnų, teikdamas man visokeriopą paramą tremtyje.

Už tą viską p. John Skinderiui ir jo šeimai pareiškiu nuoširdžiausią padėką. Italy 1947. 9. 16. — M. P.

PAUL M. SMITH & CO., 6247 SO. KEDZIE AVENUE, Telefonas HEMLOCK 0680, arba GHOVehill 6343.

BE ABEJO pas mane galima nupirkti namų pigiau ir pelningiau, arba parduoti greičiau.

Teisingas patarimas. CHAS. URNICH-K. URNIKAS, 2500 W. 63rd St., PROspect 6025 2-ras aukštas

8 KAMBARIŲ NAMAS, ARTI 1 akerio žemės, 2 karų garažas, 2 vištininkai, Galima matyti kasdien. Kas pagidautų šaukti telefonu vakarais po 6 val.: HILLtop 1958 arba pas savininką kreiptis: 11001 So. Whipple St.

TEMYKITE, BARGENŲ IESKOTOJAI

Tik už \$5,500 parduodamas 2 aukštų namas, 3 flatai, aukštas basementas, galima dar 1 flatą padaryti. Geriausiaioje Bridgeport kolonijoje, 3435 SO. EMERALD AVE. Namas turi būti parduotas šią savaitę. Dėl platinių informacijų šaukite: OAKLAND 6121, iš ryto tarp 9 ir 9:30 valandos.

FARMS FOR SALE Ukiai Parduvimi

2320 AKRU KVIEČIŲ ir stako dvaras, Rytinėje Colorado. Gerai įrengta moderniška staba, gera barnė, tvirtai aptvarta, 18 mylių į pietus nuo South Sterling, 20 mylių į šiaurę nuo Akron, \$20 už akra, \$20,000 imokėti, kitus už 4%.

R. C. BRUCE, Akron, Colorado.

FARMA PARDAVIMUI, 120 akerių, namas ir barnė, Parduodama pigiai. Savininkas S. Sherpetis, 4006 A Kenmore Ave. WEL. 6284.

PAINTERS AND DECORATORS Maliavotojai ir Popieruotojai

PAPIERUOJAM, PENTUOJAME iš vidaus ir lauko. Dykai apskaičiavimas. Darbas garantuojamas. Šaukite: AL KARANAUSKAS, PROspect 8327—6727 S. Artesian.

MISCELLANEOUS FOR SALE Ivaivus Daiktai Parduvimi

GELEŽINĖ TVORA 55 pėdų ilgio, vartota. Labai gera tvora. Kam reikalinga—geras bargenas. JOSEPHINE PILKIS, 6601 So. Western Ave.

FURNITURE-FIXTURE FOR-SALE Rakandai ir Įtaisai Parduvimi

PARDAVIMUI KUR EN A M A S automatiškai minkštų ir kietų anglių pečius, beveik naujas, 3342 S. Halsted St. Tel. YARDS 4417.

REPAIRS—IN GENERAL Ivaivus Pataisymai

LIETUVIAI — Gal Jūs Radio Serga?

Mes turime techniską žinojimą, įrankius ir patyrimą, kad padaryti jūsų radio geriausi. Visas mūsų darbas garantuotas.

BRIDGEPORT RADIO & APPLIANCE SHOP

736 W. 35th St. LAFAYETTE 3858

Taisome Visokius REFRIGERATORIUS

Greitai — Prienamai — Garantija

Mūsų radio patarnavimo skyrius yra įrengtas taip, kad galima pataisyti bile koki radio.

Tubas ištiriame dykai — Atneškite Kreipkitės arba telefonuokite mums šiandien

A. C. NOVAK & SONS 3428 WEST 63rd STREET Tel. HEMLOCK 3352 CHICAGO 29, ILL.

RED—ITCHY—SCALY ECZEMA

Effective Home Treatment Promptly Relieves Torture!

First applications of wonderful soothing medicated Zemo—a doctor's formula—promptly relieve the intense itching soreness and start at once to help heal the red, scaly skin. Amazingly successful for over 30 years! First trial of marvelous clean, stainless liquid Zemo convinces! All drug stores. Only 35¢.

NAUJIENOS-ACME Telephoto.

Belmont Park (New York) lenktynėse Armed laimėjo, pralenkdamas Assault. Doug Dodson buvo laimėjusio Armed jojikas. Lenktynių išlygos buvo tokios, kai laimėtoji teko visas. Tokiu būdu Armed savininkas laimėjo \$100,000.

CLASSIFIED ADS.

REAL ESTATE—FOR SALE Namai Žemė—Pardavimui

PERKAM, parduodam NAMUS, bižnius, lotus, farmas ir mainome kas ką turite. Apraudžiamie nuo gaisro ir visokių nelaimių. Nuo naujų metų (1946) išėjo naujas įstatymas, kad automobilius būtina reikia apdrausti. Pašaukite mus, o mes Tamstai patarnausime visuose reikaluose.

PAUL M. SMITH & CO., 6247 SO. KEDZIE AVENUE, Telefonas HEMLOCK 0680, arba GHOVehill 6343.

BE ABEJO pas mane galima nupirkti namų pigiau ir pelningiau, arba parduoti greičiau.

Teisingas patarimas. CHAS. URNICH-K. URNIKAS, 2500 W. 63rd St., PROspect 6025 2-ras aukštas

8 KAMBARIŲ NAMAS, ARTI 1 akerio žemės, 2 karų garažas, 2 vištininkai, Galima matyti kasdien. Kas pagidautų šaukti telefonu vakarais po 6 val.: HILLtop 1958 arba pas savininką kreiptis: 11001 So. Whipple St.

TEMYKITE, BARGENŲ IESKOTOJAI

Tik už \$5,500 parduodamas 2 aukštų namas, 3 flatai, aukštas basementas, galima dar 1 flatą padaryti. Geriausiaioje Bridgeport kolonijoje, 3435 SO. EMERALD AVE. Namas turi būti parduotas šią savaitę. Dėl platinių informacijų šaukite: OAKLAND 6121, iš ryto tarp 9 ir 9:30 valandos.

FARMS FOR SALE Ukiai Parduvimi

2320 AKRU KVIEČIŲ ir stako dvaras, Rytinėje Colorado. Gerai įrengta moderniška staba, gera barnė, tvirtai aptvarta, 18 mylių į pietus nuo South Sterling, 20 mylių į šiaurę nuo Akron, \$20 už akra, \$20,000 imokėti, kitus už 4%.

R. C. BRUCE, Akron, Colorado.

FARMA PARDAVIMUI, 120 akerių, namas ir barnė, Parduodama pigiai. Savininkas S. Sherpetis, 4006 A Kenmore Ave. WEL. 6284.

PAINTERS AND DECORATORS Maliavotojai ir Popieruotojai

PAPIERUOJAM, PENTUOJAME iš vidaus ir lauko. Dykai apskaičiavimas. Darbas garantuojamas. Šaukite: AL KARANAUSKAS, PROspect 8327—6727 S. Artesian.

MISCELLANEOUS FOR SALE Ivaivus Daiktai Parduvimi

GELEŽINĖ TVORA 55 pėdų ilgio, vartota. Labai gera tvora. Kam reikalinga—geras bargenas. JOSEPHINE PILKIS, 6601 So. Western Ave.

FURNITURE-FIXTURE FOR-SALE Rakandai ir Įtaisai Parduvimi

PARDAVIMUI KUR EN A M A S automatiškai minkštų ir kietų anglių pečius, beveik naujas, 3342 S. Halsted St. Tel. YARDS 4417.

REPAIRS—IN GENERAL Ivaivus Pataisymai

LIETUVIAI — Gal Jūs Radio Serga?

Mes turime techniską žinojimą, įrankius ir patyrimą, kad padaryti jūsų radio geriausi. Visas mūsų darbas garantuotas.

BRIDGEPORT RADIO & APPLIANCE SHOP

736 W. 35th St. LAFAYETTE 3858

Taisome Visokius REFRIGERATORIUS

Greitai — Prienamai — Garantija

Mūsų radio patarnavimo skyrius yra įrengtas taip, kad galima pataisyti bile koki radio.

Tubas ištiriame dykai — Atneškite Kreipkitės arba telefonuokite mums šiandien

A. C. NOVAK & SONS 3428 WEST 63rd STREET Tel. HEMLOCK 3352 CHICAGO 29, ILL.

RED—ITCHY—SCALY ECZEMA

Effective Home Treatment Promptly Relieves Torture!

First applications of wonderful soothing medicated Zemo—a doctor's formula—promptly relieve the intense itching soreness and start at once to help heal the red, scaly skin. Amazingly successful for over 30 years! First trial of marvelous clean, stainless liquid Zemo convinces! All drug stores. Only 35¢.

NAUJIENOS-ACME Telephoto.

Belmont Park (New York) lenktynėse Armed laimėjo, pralenkdamas Assault. Doug Dodson buvo laimėjusio Armed jojikas. Lenktynių išlygos buvo tokios, kai laimėtoji teko visas. Tokiu būdu Armed savininkas laimėjo \$100,000.

HELP WANTED—MALE Reikia Darbininkų

REIKIA DARBININKŲ budavojimui trailerių, patyrusių. Gera alga. Atsiųskite į užpakalį namo. Klauskite: Wally 845 S. RACINE AVE.

REIKIA PATYRUSIŲ karpentierių prie taisymo ir permodellavimo. Visų metų darbas. 3722 W. NORTH AVE.

REIKALINGAS INDU PLOVĖjas. Turi būti patyręs. 2140 South Halsted Street.

REIKIA PATYRUSIŲ RAKANDŲ UŽBAIGIŲ IR PATARNAUTOJŲ. NUOLAT DARBAS. GERA ALGA. HOMER BROS., 3053 West Grand Ave.

AUTOMOBILIŲ PORTERIŲ IR simonizerių, prie Oldsmobile agentūros. Nereikia plauti. Tinkamiems vyrams alga labai gera. 6415 S. Western Av. Grovehill 1010.

REIKIA AUTOMOBILIŲ mechanikų, mažą, švari dirbtuvę. Gera alga. Apmokamos atostogos. CHRYSLER PLYMOUTH DEALER 814 Diversey Parkway. DIV. 8200.

REIKIA VIDUTINIO AMŽIAUS porterių į taverną. Klauskite Bruno 6051 SO. HALSTED ST.

HELP WANTED—MALE-FEMALE Reikia Darbininkų ir Darbininkių

REIKIA PORTERIŲ ELEVATORIO OPERUOTOJŲ NAKTINIŲ DŽENITORIŲ

Gera progą tinkantiems vyrams \$56.95

už 58 valandas per savaitę Nuolat darbas. Tik blaivių atsakančių vyrų reikia. Turi būti jaunas, negu 50 metų. Taigi moterų valymui, dienomis.

Excel Auto Radiator 320 EAST 21st STREET

HELP WANTED—FEMALE Darbininkiu Reikia

Merginos — Moterys

ALDENS

Turi

GERUS PILNO LAIKO DARBUS

PATYRIMAS NEREIKALINGAS UZDIRBES KOL MOKYSITĖS OFISO IR LENGVAS DIRB-TUVES DARBAS

GERA ALGA 20% DARBDIAVO NUOLAIŲ DYKAI APDRAUDA DAUG KITOKIOS NAUDOS

TAIPGI DARBAI DALI-NAM LAIKUI

nuo 5 popiet iki 9 vakaro DEL HIGH SCHOOL STUDENTŲ AMŽIAUS 16 AR SENESNIŲ

Klauskite Miss Ross

ALDENS

511 S. PAULINA

Paranku prie visokių transportacijų

TSENOGRAFIJŲ, PAGEIDAUJAMA patyrusių, vienok mes išmoky-sime, jei moka imti diktaciją. 5 dienų darbas per savaitę. Maloni ap-linka, žingeidus darbas.

STANFORD-WILLIAMS CO. 700 S. Kilbourn, 2 lūbos į pietus.

REIKIA TARNAITES NAMŲ ruošai. Gera alga. Savas kambarys. Geri namai. Šaukite: BAYfort 8229, Mrs. Seher.

REIKIA ANTRARANKĖS virėjos į kafateriją, patyršios. Dienomis. Matyk